

ՐԱՅԵԻԽԱ

RAHNUMA

Tel. Washington Heights 7-7128

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 165 Audubon Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

VOL. XIII, No. 16, August 22, 1931

Ճիւտ 13, Նո. 16, Օգոստոս 22, 1931

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՀԱՅ ԱԻԵՏ. ԳԻԼԻՍԵԼԵՐԻՆ ԻՍԹԻԳՊԱԼԸ

Ե.

Հայ Աւետ. քիլիսէլէր քէնտի թէշքիւթ-լարընը տէվամ էտէպիլմէք իշիւն փարաճա մուալէնէթէ միւհթաճ տըրլար: Էվվէլճէ պու մուալէնէթ Ամէրիգան Պօրտ շիրքէթի թարա-Փընտան վէրիլիւր իտի: Լաքին պու սօն սէնէ-լէրտէ Պօրտ քէնտի մուալէնէթինի պաշգա ճիւ-հէթէ տէօնտէրմէյէ գարար վէրմիշ օլտուղուն-տան՝ Աւետարանական քիլիսէլէր քէնտիլէր պունու թէտարիք էթմէնին եօլունա պագմալը պըրլար: 1919տա Ամէրիգատա պուլունան պա-զը Հայ Աւետարանական պիրատէրլէր՝ վաթան-տաքի Աւետ. քիլիսէլէրէ մուալէնէթ ի նագ-աիյէտէ պուլունմագ իւղրէ Հայ Աւետարանչա-կան Ընկերակցութիւն իսմինտէ պիր շիրքէթ թէշքիւ իշլէմիլէր իտի: Պիր գաշ սէնէ պու մուալէնէթի տէվամ էթտիքտէն սօնրա, Ամէ-րիգան Պօրտուն մէղքիւր քիլիսէլէրէ մուալէնէ-թինի գաթ էթմէք նիյէթինտէ օլտուղընը ան-լայարագ, պու ընկերակցութիւն Պօրտ իլէ պիր գաշ սէնէ իշիւն պիր անլայըչա կէլտի, շէօյ-լէ քի պու իքի հէյէթ քէնտի վէրէճէքլէրի մէպ-լաղլարը պիր արայա գօյուպ՝ միւշթէրիք պիր հէյէթ էլի իլէ անը ոարֆ էտէճէքլէր տիր: Պու միւշարէքէթ պէշ սէնէտէն պէրու տէվամ էթ-մէքտէ օլմուշ տըր: Ամէրիգան Պօրտ պէլքի պիր գաշ սէնէտէն պու մուալէնէթի քէսէճէք տիր: Պինաէն ալէյհ Հայ Աւետ. քիլիսէլէր պու մէսէլէյի քէնտիլէր իշիւն տիւշիւնիւպ թէրթիպ էթմէք կէրէք տիրլէր: Աւետարանչական Ըն-

կերակցութիւնն թէշքիլինտէ պազը նէճիպ լուհլու զաթլար հէմ աղլարը, հէմ փարալա-րըլա Աւետ. քիլիսէլէրէ մուալէնէթ էթմէք ի-շիւն պունը թէշքիւ էթմիլէր վէ պիր գանունը էսասիլլէ անը հիւքիւմէթէ տէ թանըթմըլար իտի: Պինաէն ալէյհ պու կիւն պու ընկերակ-ցութիւն պու քիլիսէլէրին իգթիսատի մէրքէղի օլմաղա լայըգ օլան պիր միւհսսէսէ տիր: Ա-մէրիգան Պօրտ մուալէնէթէ տէվամ էթմէք էթ-մէսէ պու մէրքէղ քիլիսէլէրէ եարտըմ էթմէյէ մուգթէտիր պիր մէվգիտէ տիր: Ամէրիգա պաշգա խայրխաճ միւհսսէսէլէրէ մուալէնէթ ի նագտիյէտէ պուլունան պիր մէրքէղ օլտուղու կիպի Հայ Աւետ. քիլիսէլէր իշիւն տէ օրատան մուալէնէթ պէքլէյէպիլիւր իգ:

Լաքին շունը տէրխաթըր էթմէլի իգ քի պու կիւն ահվալ մէղքիւր Աւետարանչականն թէշ-քիւ էտիլտիյի վագթըն ահվալինտէն էպիլիճէ Փարզը տըր: Շիմտի պու ընկերակցութիւնն իշի պազը Փէրտլէրէ աիտ օլմայըպ՝ ճիւմլէ Հայ Աւետ. քիլիսէլէր անա ալագատար տըր-լար: Վէ անըն իլք թէշքիլինտէ օլտուղու կիպի քիլիսէլէրին իհթիյաճաթընճա անճագ պազը նօգսան գալան ճիւհէթլէրտէ մուալէնէթ էտէ-ճէք տէյիլ, իլլա ճիւմլէ քիլիսէլէրին պիւթիւն իհթիյաճաթընճա մուալէնէթ իշիւն եօլ տիւշիւ-նէճէք տիր: Էվվէլլէրի Պօրտուն մուալէնէ-թինտէն Փաղլա օլարագ թիւրքիատա պէօյիւք վէ մուգթէտիր քիլիսէլէր վար ըտը, պու կիւն հէմ օլ քիլիսէլէր տարմատաղըն օլմուշ, հէմ Պօրտըն եարտըմ էքսիլմիշ տիր:

Պէնաէն ալէյհ Աւետարանչականն իտարէ-սինտէ վէ գանունը էսասիլինտէ պազը մու-

հիմմ թէպէտտիրաթա լուզում հասըլ օլմուշ տըր: Պունըարտան պաղըլարընը զիքը էտէլիմ:

Ա. Գանունն ը էսասիճէ լազըմ կէլէն թա-տիրաթ:

1. Ազալար պապընտա թատիրաթ.—

Աւետարանչականըն գանունն ը էսասիսի սէ-քիզ նէվ ազա թանըյօր, ա) սէնէվի (էննուէլ) ազալար, սէնէտէ պէշ տօլար վէրերլէր, բ) մու-վին (գանթրիպիւթինկ) ազալար, սէնէտէ օն տօլար վէրերլէր, գ) իմդա վէրէն (սապագրայ-պինկ) ազալար, սէնէվի 25 տօլար վէրերլէր, դ) պէսլէյէն (սրփօթթինկ) ազալար, սէնէվի 50 տօլար վէրերլէր, ե) հայաթ (լայֆ) ազալար, սէնէվի 100 տօլար վէրերլէր, զ) իթիպարի հա-յաթ (անըրէրի լայֆ) ազալար, է) Համի (տօ-նըր) ազալար, 500 տօլար վէրերլէր, ը) միւ-մէսսիլ (րէփրէգէնթէթիվ ալ չըրչըզ) ազալար, եանի Շարգի Ամէրիգատաթի Միութիւն ազա-լարը օլուպ՝ Հայ Աւետ. քիլիսէլէրին վէ ճէմա-տթլարըն միւմէսսիլէրի:

Պու սէքիզ սընֆտան իւք վէ սօնրաքիսի ըէյ վէրմէյլէր, ինթիսապլարտա անճագ տիկէր պէշ սընֆըն եանի 25, 50, 100, 500 վէ 1000 տօ-լար վէրէնլէրին ըէյ վէրմէյէ հագըլարը վար տըր:

Պիզճէ պու թէրթիպ չիմտէն սօնրա իշէ եա-րամազ: Չիւնքի՝

1. Պու թէրթիպէ կէօրէ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնտա ըէյ՝ փարա սահիպլէրինին տիր: Պունըն պէօյլէ օլտուղընը պիզ պիլիֆիլի կէօրմիւշ իզ: Պիր սըրատա Աւետարանչակա-նըն Գործադիր Ժողովընտա մուհիմմ պիր մէ-սէլէ իշիւն ըէյ ալընսաճագ իտի: Լաքին ընկե-րակցութիւնա չօզճա փարա վէրէն պիր ազա մէճլիստէ հագըր պուլունմատըղընտան, ըէյ ալմագ իսթէնիլմէտի: Վէ իլավէթէն տէնիլտի, «0 էֆէնտի նէյէ ըէյ վէրիւսէ, պիզ տէ օլ թա-րաֆա ըէյ վէրիլ իզ»: Տէմէք օլտու քի եարըն տա օլ էֆէնտիտէն զիյատէ փարա վէրէն պիրի օլուրսա, անըն թարաֆընա ըէյ վէրիլմէճէք տիր: Պու չէյ չիմտիքի գանունն ը էսասիսին թապիի նէթիճէսի տիր: Պիզճէ քիլիսէ իշէրի պու եօլտա իտարէ էտիլմէմէլի տիր:

2. Աւետարանչականտա Բիլիսէլէրին ըէյի փէք մուհիմմ պիր եէր թութմալը տըր, չիւն-քի թէպչիլի ի պէշարէթ իշի էսասէն քիլիսէլէրին վագիֆէսի տիր. խուսուսա քի պու սըրատա քիլիսէլէրճէ հայաթի մէսէլէլէր Աւետարան-չականըն իճրաաթընա տօղրուտան ալագատար

տըր: Քիլիսէլէր հէմ Աւետարանչականա մուա-վէնէթ էթմէքտէ, հէմ տէ անը իտարէ էթմէք-տէ մուհիմմ մէվգի թութմալը տըրլար:

Վագապ պու կիւն Աւետարանչական իշէ-րինտէ քիլիսէլէրին մուրախասարընըն տա ըէյինէ միւրաճէաթ էտիլիյօր, լաքին պու նի-լամի օլմայարագ անճագ անը լտարէ էտէն պաղըր գաթլարըն քէյֆի միւսատէսիլլէ անլէ-րէ վէրիլմիւշ օլան պիր իմթիյազ տըր: Հայ չու քի պու ըէյ վէրմէք հագըր անլէրէ իհսան է-տիլէն պիր իքըրամ տէյիլ իլլա մուզատտէս վէ մուհիմ պիր հագըլարը օլմագ կէրէք տիր:

Պու պապտա գանունն ը էսասի թէպտիլ վէ թատիլ էտիլմէք կէրէք տիր:

3. Աւետարանչականտա Միութիւն մէնիս-լէրինին հիսսէսի չիմտիքինտէն զիյատէ օլմա-լը տըր: Գանունն ը էսասիյէ կէօրէ Աւետարան-չականըն իտարէսինտէ Միութիւնլարտան հիշ պիրինին տօղրուտան պիր հիսսէսի եօզ տըր: Գալիֆօրնիա Միութիւնիւ տախի անճագ մա-հալլի պիր գօմիթէ իլէ անա իշթիրաք էտէպի-լէճէք տիր: Պու եագընտա պու պապտա պիր թատիլ իճրա էտիլմիւշ իսէ տէ, գանունն ը էսա-սիյէ կիրտիլիլմէմիւշ տիր:

Սիւրիա, Եունանիսթան վէ Բիւթանիա Միութիւնլարը իսէ հիշ հիսապա ալընմամըլ տըր:

Շիմտէն սօնրա պու ուսուլ տօղրու օլա-մագ: Աւետարանչական՝ ղէնկիլէր չիրքէթի օլմատըղը կիպի, սալթ Ամէրիգանըն Միու-թիւնլարընա ախտ պիր չիրքէթ տէ օլմամալը տըր: Մէզքիւր Միութիւնլարըն հէր պիրիսի ա-նըն իգթիսատի իհթիյաճաթընա վէ իտարէսի-նէ տաիր այնի տէրէճէտէ մէսուլիյէթ հիսս էթմէլի տիրլէր: Հէր սէնէ ճիւմլէ Միութիւն-լար պու մէրքէզի իտարէյէ քէնտի հիսսէլէրինի վէրմէլի տիրլէր վէ մէրքէզի իտարէտէ հէր պի-րինին ըէյինի թէմսիլ էտէն միւմէսսիլլէրի պու-լունմալը տըր:

Սիւրիա Միութիւնընտա պիր «Տախիլի թէպչիլի ի Պէշարէթ Շիրքէթի» պուլունուպ՝ հէր սէնէ քիլիսէլէրտէն օլ մագսէտէ փարա թօփլանըլըր: Պու պէօյլէ օլմալը տէյիլ, իլլա օ՝ Մէրքէզի Աւետարանչականըն պիր չիւպէսի օլուպ, օլ քիլիսէլէրին իանէսի մէրքէզի հէյէ-թին էլիյլէ գուլանըլմալը տըր: Շու հալտա հէր Միութիւնտէն միւթէվէլլիլէր մէճլիսինտէ (Պորտ ալ Տայրէֆթըրզ) իքիշէր վէ Գործադիր

Մարմինստէ (էֆգէֆիւթիվ Գառնսիլ) պիւրէր
նրկայացուցիչ պուլունսա կէրէք տիր:

Բ. Խտարէ ուսուլունսա Բատիլաթ լազրմ
սըր:

Պու կիւն Աւետարանչականն իտարէսի
մէրքէզիյէթ մէպտէսինէ կէօրէ իլէրի էէօթիւ-
րիւմէքտէ տիր: Նիւ Եօրդուն Հայ Աւետարա-
նական քիլիսէսի անըն մէրքէզի տէյու թանը-
մագտա վէ իճարիյէ գօմիթէսինին էփսէրի օլ
քիլիսէսին ալալարընտան իպարէթ օլտուղու
հալտա իչէր մուսայէն պիր խուճբըն իտարէսի
ալթընտա տըր: Հաթթա իչէրի միւսթապպէլտէ
սախի օլ քիլիսէ մէրքէզ օլտուղը հալտա անըն
իտարէսինէ թապի գըլմագ ազմի տէ Եօք տէյիլ
տիր: Պիղճէ Աւետարանչական էվվէլճէ պու-
ղայէյէ թէվֆիդէն իտարէ օլունմուշ օլտա պի-
լէ, չիմտէն սօնրա Աւետարանչականն զայէսի
էօյլէ պիր վիւսաթ վէ էհէմմիյէթ քէսպ էթմիշ
տիր քի, արթըգ պու մէսլէյէ կէօրէ անը իտա-
րէ էթմէք ճաիգ օլամաղ: Չիւնքի պու Եօլտա Իս-
թիպտատ թէհլիքէսի զուհուր էտիպիլիր:

Պու թէհլիքէսին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն Ի-
տարէ մէրքէզիլին պապէն պաղգա պիր չէհրէ,
մէսլէյա Պօսթօնա, գալտըրմագ տահա խայըրը
օլապիլիր: Սուսուսա Պօրտ իլէ իշթիւրաքըն տէ-
վամ էթտիյի միւստէթճէ Պօսթօն տախի միւ-
նասիպ պիր մէրքէզ օլապիլիր:

Շու նօղթա տախի տէրխաթըր էտիլմէլի
տիր քի, Աւետարանչական պու ումուճի մագ-
սէտ իչիւն իանէյի սալթ Հայ Աւետ. քիլիսէ-
լէրտէն թօփլայաճագ տէյիլ տիր, իլլա Ամէ-
րիգանըն տիկէր մէնպալարընա տախի միւրէ-
ճաաթա մէճպուրիյէթ հասըլ օլաճագ տըր: Պու
սէպէպտէն անըն իտարէսինի պիր քիլիսէսին
նուֆուղու թահթընտա սագլամագ խայըրը օլ-
մագ:

Յ. Գ. Գ.

ԳԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԻՆ ՊՈՒ ԿԻԻՆ

ԻՍԹԻՄԱԼԸ

Բ.

Պու քէրրէ Աստ Ը Աթիլին սօն քիթապընը,
Մաղաքիա քիթապընը միւթալէա էտէլիմ: Պու
քիթապ տէօրթ պապտան իպարէթ օլուպ՝ Բահ-
նիմանըն իքի սահիֆէսինտէն պիր աղ զիյա-
տէ պիր Եէր թութար: Անը պաշտան պաշա
օղուլունուղ:

Փէյլամպէր սախթէ տինտարըղը թագալիհ
էտիպ՝ հագիգի տինտարըրը թէվիգ էտէր:

Օլ ասըն ահմէլէրի «Պիղ Ալլահըն միւն-
թէլապ գալմը իգ» տէյու իֆթիխար էտէրլէր
խտի: Լաքին իւղէրլէրինէ պիր Ֆէլաքէթ կէ-
լինճէ, «Ալլահ պիգի սէվմէգ» տէյու սէօյլէնմէ-
յէ պաշտաղար, վէ տինի վաղիֆէլէրինի հիլէ
իլէ Եափմաղա պաշտաղար: Գուրպան օլմագ
իւղրէ քէօր, թօփալ, խասթա հայվանըրը կէ-
թիրտիլէր: Իպատէթ մէնֆաաթ Ը չախսիյէյէ
պիր վասըթա կիպի գուլլանըրապ՝ սախթէ
պիր հալ քէսպ էյլէտի:

Քեահինլէր Ալլահ իլէ օլան ահտըն խատէ-
մէլէրի մագամընտա փէք մուգատտէս պիր
մէվլի թութար իքէն ահտա խային պուլունա-
րագ՝ քէնտի չէհվէթլէրինէ թապի օլտուղար վէ
մուգատտէս ախլէ հայաթընը թէրգիլ էթտի-
լէր:

Վէ էհալի միլլի հայաթըն քէնտիլէրէ խօշ
կէլէն սուրէթտէ ճէրէյան էթմէտիյինի կէօ-
րիւնճէ Ալլահըն իտարէսինէ վէ ատալէթինէ
չիւպհէ էտիպ, Ալլահըն չէրիաթընը փամալ էյ-
լէտիլէր:

Պէօյլէճէ Ալլահըն մուհապպէթինի, Անըն
Ահտընը վէ ախլագի չէրիաթլարընը ինքեար
էթմէքլէ պիւթիւն էհալի արասընտա տինի հա-
յաթ սախթէ վէ թագլիտ պիր հալ քէսպ էյլէ-
տի:

Լաքին պու էսնատա պուլունտու էօյլէ պիր
թագըմ միւթինլէր քի անլէր Ալլահըն մուհապ-
պէթինէ չիւպհէ էթմէյիպ՝ ալիլէ ահտընա սա-
տըգ պուլունտուլար վէ Ալլահըն ատալէթ վէ
սատագաթընա գալի իմանլէ պու իմանըղ է-
հալի արասընտա պիրի պիրլէրինի իմանտա
թագվիյէ էյլէտիլէր:

Փէյլամպէր պու սօն սընֆ հագգընտա տէ-
յօր:

«Օլ վաղթ Բապպտան գօրգանլար պիրիպի-
րի իլէ սէօյլէտիլէր, Բապպ տախի տինլէյիպ՝
խթիճապէթ էյլէտի, վէ Բապպտան գօրգան-
լար վէ անըն իսմինէ րիայէթ էտէնլէր իչիւն Ա-
նըն հուղուրունտա թիղքեար քիթապը Եաղը-
տը: Վէ Բապպ իւլ ճիւնուտ պուլուրուր քի
խասս խաղինէմի ճէմ էթտիյիմ կիւնտէ անլէր
պէնիմ օլաճագլար:»

Պուլար գըլմէթլի իւհամլար օլուպ, հալա
պու կիւնքի հայաթա թաթպիգ էտիլէճէք հա-
գիգաթլար տըրլար:

Պուլ կիւն տախի Ալլահըն մուհապպէթի իւղերինէ միւհասէս օլան տին թապիլէրի օլ մուհապպէթէ շիւպէէ էտիյօրլար, կէրէք քիլիսէ ահալը վէ կէրէք նիքեհաճ ահալը նիշէլէր թարաֆընտան քէսը էտիլիպ՝ առէմլէր շէհվէթլէրինէ թապի օլույօրլար, վէ Ալլահըն իտարէսինի քէնտի քէյֆլէրինէ միւթապըզ կէօրմէտիքլէրի իշին Ալլահըն առալէթինի վէ ախլազի շէրիաթըն նուֆուզընը ինքեհաճ էտիյօրլար: Իպատէթ խըտմէթլէրի սուրի վէ սախթէ հալ քէսպ էտիյօր, նիշէ բուհանի մէմուրլար քէնտի մէմուրլիյէթլէրինի մէնֆաաթը լ շախսիյէլէրինէ վասըթա եափըյօրլար, տինտարըզ տախի սախթէ վէ թազլիտ պիր շէյ օլմազ թէհլիքէսինտէ տիր:

Լաքին պու կիւն տախի նիշէ միւմինլէր պիրպիլէրլէրի իլէ սէօյլէշիպ՝ Ալլահըն սէվէր իտիյինի թազրիր իլէ օլ մուհապպէթէ վազֆը նէֆա էտիյօրլար, պիհիսապ իղվալար արասընտա քիլիսէ վէ ախլէ ահալարընա սատըզ պուլուլույօրլար, Ալլահա խըտմէթ էթմէքլիյին պօշ օլմայըզ, իլլա լաթիֆ վէ միւպարէք հալթ օլտուղունա ինանըյօրլար, վէ պիւթին ալէմին իտարէսի պաշընտա օլան Ձաթըն քէնտի խասս խազինէսինի ճէմ էթմէք իշին կէլէճէյինէ էմին օլուպ՝ իւմիտ իլէ պէքլէյօրլար:

Պուլար իշին տէ «Սալահ կիւնէշի տօղաճազ վէ գանսոլարընտա շիֆա պուլուլունաճազ տըր»:

Մաղաքիանըն պու իլհամը պու կիւն իպթալ օլունմամըշ, հալա նաֆըզ տըր, վէ պու կիւն պիղիմ ալի իլհամա մալիք օլմամըզ լազըմ տըր: Քեհաճը պու իլհամա մալիք օլանլար պու կիւն արամըզտա չօղալա իտի:

Ալլահըն Գրիստոստա զահիր օլան մուհապպէթինէ վազֆը նէֆա էտէնլէր, բուհանի մէմուրլիյէթի խօտպինլիքտէն արի օլարազ սատաղաթլէ իճրա էտէնլէր, նիքեհաճ ահալարընա սատըզ պուլուլուպ՝ ալիլէ ալազասընը մուգատտէն սաղլալանլար, Ալլահըն առալէթինէ իման էտիպ՝ Անըն մէլէքիլէթինի մուղաֆֆարիյէթինէ իւմիտ էտէնլէր չօղալա իտի:

Վազասա պու քիթապտա անըն եաղըլտըզ վազթա ալազատար օլան ունսուրլար վար, քէհանէթ, գուրպան, Մովսէսին շէրիաթը վէ սալիլէ, լաքին ասլ իլհամ վէ անտէ միւնքէշիֆ օլան հազիզաթ պու կիւն պիղիմ իշին նաֆըզ օլան իլհամ տըր: Վէ էհալիմիզ, խուսուսա կէնճլէրիմիզ, անը տիգզաթլէ միւթալաա էթ-

մէքլէ էյի էտէրլէր: Ձիրա օլ վազթ թազրիր էթտիլէրինէ կէօրէ ինանարազ, վէ ինանտըլարը կիպի եաշայարազ տիւնեայա ճիտտի վէ հազիզի պիր տինտարըզ կէօսթէրէպիլէճէքլէր: Վէ տիւնեա ճիտտիյի սախթէտէն վէ թազլիտի հազիզիտէն թէֆրիզ էտէրէք հազիզի տինէ ճէզպ օլունաճազ տըր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՍԱՄՓՍՈՆՏԱՆ ՏԻՐՍ

Սամփսոն, Սամուէլ փէյլամպէր վէ Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս կիպի Ալլահ իշին նէզիր օլարազ՝ տօղմուշ իտի: Վալիտէսինէ անըն տօղաճաղընը թէպշիր էտէն մէլէք «Չօնուզ բահիմտէն եէվմի վէֆաթընա գատար Բապպ իշին նէզիր օլաճազ տըր» տէմիշ իտի: Վէ 20 եաշընտա կիպի պիր վազըթտա քէնտի սըպլլարընա մախսուս օրտուտա պուլուլույօր իքէն՝ «Բապպըն բուհու անը թէշիլիք էթմէյէ պաշլատը» տէյու օգուրուզ: Պիթթէսատիլֆ իճրա էյլէտիյի պիր թազըմ խարիք իւլ առէ վազաալարլէ կէօսթէրտի քի քէնտիսի ֆիզլիքի գուզվէթ խուսուսունտա տախի էմսալըզ վէ միւսթէսնա պիր զաթ իտի:

Օլ վազըթլարտա պէնի Իսրայէլ երինէ Յիլիսթիլէրին գուլմու ալթընտա էղիլմէքտէ օլտըլարընտան Սամփսոն կիպի խարիզ իւլ առէ ֆիզլիքի գուզվէթէ մալիք վէ տէրունինտէ բուհ իւլ Գուստուն ամիլ պուլուլունուղու պիր առէմէ հասրէթ չէքմէքտէ իտիլէր:

Սամփսոն հէփ պու շէյլէրտէն խապէրտար օլարազ անըն իլք իշի միլլէթինին խէլաս վէ Գիւրրիյէթի իշին քէնտի քէնտինի թազտիմ վէ թազտիս էթմէք օլաճազ իտի: Օ Յիսուս կիպի, «Պէն պուլուն իշին տօղտում վէ պուլուն իշին տիւնեայա կէլտիմ» տէմէք կէրէք իտի: Վէ էյէր օ քէնտիսինի միլլէթէ պէօյլէճէ թազտիմ էթսէ իտի պիւթին միլլէթ անըն արգասընտա տուրաճազ իտի: Ալլահ տախի անը իրշատ էտիպ՝ հէր իշինտէ մուվաֆֆազ գըլաճազ իտի: Նէթիճէ փէք իշիմալէն 80 եաշայըզ, 60 սէնէ կիպի պիր միւտտէթ, 3-4 միլլիստան իպարէթ պիր միլլէթին ըէիս, հաքիմ վէ խէլասքեհարը օլարազ՝ Ալլահա վէ ինսանա մազպուլ պիր հալթ եաշամըշ օլաճազ իտի: Էնճամ մուհապպէտէն ֆաթիհ օլարազ՝ վաթանընա տէօնէն

պիր ճէներալ, Էսխոտ Պօղոս Առաքեալ կիպի, «էյի ճիհատը պիթիրտիմ, սէֆէրի իթմամ է-տիպ» իմանը հըֆը էյլէտիմ, արթըզ պէնիմ ի-չիւն հայաթ թաճը հազըր տըր» տէյէպիլէճէթ իտի:

Պազ չու սէֆիլ կէնճէ: Խիզաթընըն մագ-սէտինի վէ էն մուգատտէն Փարդընը ունութ-մուշ տա կէլմիշ վալիտէյնինէ «Թիմնաթատա Ֆիլիսթիլէրին գըզլարընտան պիր գըզ կէօր-տիւմ, անը պանա զէվճէ օլմագ իւզըրէ ալընըզ» տէյօր: Վալիտէյնի զայրի մէմուլ պու թագ-տիմէ միւթէհայլի օլարագ, «Գալմըմըզտա պիր գըզ էօ՞գ մը տըր քի զայրի մախթուն Ֆի-լիսթիլէրտէն զէվճէ ալմաղա կիտէճէքսին» տէ-տիլէր: Սամփսոն իսէ «Պանա անը ալընըզ, զի-րա կէօլլէրիմէ օ խօշ կէօրիւնտիւ» տէտի:

Չալալը՝ կէնճ: Չօդ Էազըզ սանա, պու ինթիխապըն հէլաքընը մուճիպ օլաճագ տըր: Էֆէնտիմիզին իմա էթալիյի կիպի, քեաշքի օ կէօլլէրինի շիտի սէն էլին իլէ չըգարա իտին տէ օլ սօնրա Ֆիլիսթիլէր վասըթապըլա չը-գարմագ վազաասը վուզու պուլմայա իտի: Ա՛հ նէ մուճիպ ի տէհէթ պիր ինթիխապ վէ նէ՛ միւհէյլիպ պիր տագիզէ տիր: Քեա՛շքի ատէմ պու գատար աղատ օլմայա իտի, տէմէյէ մէճ-պուր օլույօրում: Պու սըրատա Սամփսոնըն էօնիւնտէ հէմ Ալլահըն մէլէթիւթիւ, հէմ տէ հուզուղաթը նէֆա տուրմագտա իտի: Օ տէրու-նինտէ օլան ճիւմլէ իլահի թէէսիրէ բաղմէն, Ալլահըն մէլէթիւթիւնիւ բէտտ էտիպ՝ հուզու-ղաթ ը նէֆա թարաֆընա մէյլ էյլէտի վէ տէ-րուինտէ օլան Բուհ իւլ Գուտսուն թահթ ը ի-տարէսինտէ իքէն պիլէ պու գատար զէլալթէ տիւլէ պիլիյօր իսէ, Էա անըն հուզուրոնտան մահրում օլուղու զէման պիր էյի շէյ Էալի-մասը նասը՛լ միւմքին օլաճագ տըր:

Վազաա Ֆիլիսթիլէրին Սամփսոնա գըզ վէրմէլէրի քէնտիլէրէ տէ չօզ փահալըյա օ-թուրաու: Օ չու գըզը, պու գարըյը, չու սէօղիւ Էա պու վազըյը սէպէպ թութարագ պաշլարը-նա օլմատըզ ուզուպէթ կէթիրտի: Պէօյիւք գուվլէթ վէ շէճաաթ կէօսթէրտի, ճինս ճինս Էօլ իլէ անլէրտէն օն պինլէրինի գաթլ էյլէտի: Պու ահվալտան օն օն պէշ սէնէ օլսուն Նէհու-տիլէր իսթիֆատէ էթտիլէր:

Նիհայէթ Սամփսոնըն կէօղիւնէ խօշ կէօ-րիւնէն օլ Ֆիլիսթի գատընլարտան պիրինին, Էանի Տէլիլանըն սիզլէրի իւզէրինտէ ույույօր իքէն, գուվլէթինին սըրըր քէշֆ օլունտու:

Պաշը թըրաշ էտիլիպ՝ պու Էօլ իլէ նէզրի Ֆէսի օլունտու, գուվլէթի տախի քէնտինտէն ալլը-տը:

Թէն շէհվէթի, կէօզ շէհվէթի վէ էօմրիւն Փօտուլըզը քէնտինի սայքի տիվանէ էյլէմիշ իտի: Ֆիլիսթիլէր կէլիպ՝ անը թութալըր, փուխաղը իլէ պաղալըպ՝ կէօլլէրինի չըգար-տըզտան սօնրա Ղաղա շէհրինէ կէօթիւրիւպ՝ հապսիանէտէ տէյիթմէն շէվիթմէթիլէ հիւքմ էյլէտիլէր: Իհթիմալէն իւշ պէշ այ տա պու Էօլտա Էաշատը: Պու վազըթտա Ֆիլիսթիլէր՝ Սամփսոնը էլլէրինէ թէսլիմ էտէն իլահլարը Տաճօնա պիր զէպիհէ վէ թէշէքէլը կիւնիւ թային էտէրէք՝ փէք պէօյիւք պիր իզտիհամ Տաճօն խանէյէ պիրիքտիլէր: Օրատա օյնամասը իչիւն Սամփսոնու տախի կէթիւրմիշլէր իտի: Սամփսոն օյնար իքէն իւզէրինտէ խանէնին տուրտուղը իքի ամուտլարա, պիրինէ սաղ էլի իլէ վէ տիկէրինէ սօլ էլի իլէ սարըլըպ՝ անլէր իւզէրինէ տայանըպ էյիլմէսի իլէ՝ խանէ Էը-զըլտը: Պու Էօլտա քէնտի իլէ պէրապէր 5-6000 Ֆիլիսթիլէրին տախի էօլիւմիւնէ սէպէպ օլտու: Իշթէ օլ միւսթէսնա զաթըն էօմրիւ պու Էօլտա խիթամա կէլտի:

Էյ սէվկիւլիւ կէնճ օլլան վէ գըզլարըմը՝ սիզ քի Քրիսթիան վաֆթիզի իլէ վաֆթիզ օ-լունմուշալընըզ, ճիւմլէնիզ Ալլահ իչիւն նէզրի սայըլըր սընըզ: Իմտի պու մուգատտէն վէ ճէ-լիլ իմթիյաղընըզ թանըյընըզ, նիշանկեահընըզ էիւքսէք տիր: Սիզ թապիաթ ը իլահիյէյէ հիս-սէտար օլաճագ սընըզ. «Սէվկիւլիւ էվլատ կիպի Ալլահա պէնդէր օլաճագ սընըզ»: «Սէմալաթ-տա օլան Փէտէրինիզին քեամիլ օլտուղու կիպի քեամիլ օլաճագ սընըզ»: «Էվլատուլլահ սայը-լըպ՝ Ալլահըն վարիսլէրի վէ Քրիստոսըն միրաս շէրիքլէրի օլաճագսընըզ»: Շու հալտէ էօնիւնիւ զէ գօնուլան իմքեանիյէթ հատտըզ տըր: Թէ-գատտիւմիւնիւզիւն հանկը թարաֆա օլաճաղը-նը իսէ ինթիխապընըզ թային էտէճէք տիր: Է-յիւր էվլէլա Ալլահըն մէլէթիւթիւնիւ վէ Անըն սալահընը ինթիխապ էտէր իսէնիզ՝ Թէգատ-տիւմիւնիւզ Խայր ը մութլագ օլան Ալլահ թա-րաֆընա, օլաճագ տըր: Եօզ Սամփսոն կիպի հուզուղաթ ո նէֆա ինթիխապ էտէր իսէնիզ թէգատտիւմիւնիւզ նէֆա թարաֆընա օլաճագ տըր: Բուհ իւլ Գուտս պու ինթիխապ իչին-տէ սիզի ճիւմլէ հազիգաթա իրչատ էթմէք իւզըն հազըր պիր Էարտըմ տըր: «Իմտի էյէր շիտի անըն սէսինի իչիտիյօր իսէնիզ գալպէ-

բինիզի դաթըլաթմայընը» ղերա, հէր նէ եա-
փաճադ իսէնիզ մադպուլ զէման չիմտի տիր:

Հ. ԿԵՕՎԳԱԼԱՅԾԵԱՆ

Տիֆէյթըր

ԿԱՆՏԻՆՆ ՕՆ ԹԵՆՊԻՀԼԵՐԻ

Կանտի քէնտի էօմրինտէ իթթիխազ էթ-
միշ օլտուղու օն գաիտէլէրի շու սուրէթլէ ի-
փատէ էթմիշ տիր:

1. Հազիբաթ:

2. «Ահիմզա» քի մուհապպէթ մանասընա
կէլիօր:

3. «Պրահադարիա», քի իֆֆէթ մանասըն-
տա տըր:

4. Տիմաղըն դապթ ու իտարէսի, եանի ան-
ճազ ճէսէտին պէսլէնմէսի իչիւն եէմէք, վէ
միւսքիրաթտան վէ թիւթիւն վէ էմսալինտէն
իհթիրազ էթմէք:

5. Սալթ մալիք օլմադ խաթըր իչիւն սէր-
վէթ երղմապտան սազընմադ:

6. Ատէմ քէնտի էքմէյինի ալնընըն թէրի ի-
լէ գաղանմալը տըր, հայաթըն պու գաիտէսինէ
իթթիպա էթմէք:

7. «Սուլտէչի», եանի ատէմին իլք վաղի-
ֆէսի քէնտի գօնշուստընա խըտմէթ էթմէք տիր:

8. Ժիւմլէ ինսանլարըն միւսալի օլտուղ-
լարընա իման էթմէք:

9. Տիւնեատա ճիւմլէ պէօյիւք տինլէրին
միւսալի օլտուղընա իման էթմէք:

10. Գօրղմամաղլըք:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՎԱԳԱՍ՝ ՄԸ, ՄԱՍԱ՝Լ ՄԸ

Սօն պիր գաչ սէնէտէն պէրրու Նիւ Եօրգ,
Շիգալիօ կիպի պէօյիւք չէհրլէրտէ վուզու պու-
լան ճինայէթ վէ վազըրալար Ամէրիգանըն մու-
հաքէմէ ուսուլլարը իվրօփատա վէ շարգուս
եաշայանլար իչիւն ինանըլմազ մասալլար կի-
պի կէլիր: Մէն ի միւսքիրաթ գանուըն գաշադ-
ճըլար վէ ճանիլէր թաղըմընըն քիսէսինէ օ տէ-
րէճէ պիր սէրվէթ կիրտիրտի քի օնլար հիւքիւ-
մէթ կիպի թէչքիլաթ եափուըլար վէ ատէթա
հիւքիւմէթ իչիւնտէ հիւքիւմէթ հալլինտէ իչլէր-
լէր: Օնլար պէօյիւք ումուրլարտան վէրկի ա-
լըրլար, թութուլանը գուրթարմազ իչիւն ճանի

գումփանիասը մէչհուր ալօղաթլար թութուպ՝
տէչէթլի փարալար սարֆ էտէրլէր: Օնլարա
դարըն չէհատէթ էտէն գուրչուըն եէր, փօլիսի,
գատըրը, խաֆիյէյի լիչվէթ իլէ դապթ էտէր-
լէր վէ չիմտիքի հալլէր մէյտանէ կէլիր: Ժիւրի
հիյէթի պիլէ օնլարտան գօրղուպ՝ պէրաէթ
դարարը վէրիօր:

Պու հալէ դարըն մահքէմէ գանուլարը տա
պիր թօհաֆ տըր:

1. Ժինայէթ հէր նէ օլուր իսէ օլտուըն, ա-
տէմ էօլտիւր, փօսթայը վուր, խըրսըլըք էյ-
լէ, մուհաքէմէ օլուպ՝ իսպաթ օլանա գատար
մաղնուըն մահպուս էտիլէմէլ: Պիր քէֆալէթ
ազչէսի վէրիպ՝ չըգար կէզէր, մուհաքէմէ ալ-
թը այտան մը իքի սէնէտէն մի կէլիր, ճանի
տըչարըտա կէզէր, իչիւն պազար: Պէօյլէ օր-
թատա կէզէն վէ զէնկին, հէմ գուվվէթի պիր
թէչքիլաթըն աղասը օլան պիր ճանի նասըլ օլ-
տա շահիտլէրին աղընը գափամաղա, մէմուր-
լարը լիչվէթլէմէյէ ֆուրսաթ պուլուր:

Միլիօնլար իլէ սէրվէթ եափան ճանիյէ
դարըն իտարէսի իչիւն չապալայան պիրինին չէ-
հատէթ էթմէսի գօլայ տէյիլ տիր:

2. Հիւքիւմէթ ճիւրմիւ եա ճինայէթի իս-
պաթ էտիպ՝ չարըրտան թօփլամըլ օլտուղու
12 քիչիտէն իպարէթ ճիւրի հիյէթլին իզնա էթ-
մէլի տիր: Միւճրիմ իզըրար էթսէ, «Պէն իտիմ
էօլտիւրէն» տէսէ պիլէ ֆաիտէ էթմէլ, միւտ-
տաի ումումի, շահիտ իսպաթ կէթլիւմէլի: Վէ
օ 12 ատէմտէն պիրիսի գապահաթլը տէյիլ տէր
սէ, օն պիրի իչէ եարամազ, ճանի պէրաէթ է-
տէր պրազըլըր, եախօտ եէնի հիյէթ սէչիլիր:
Պուլլար մասալ տէյիլ Ամէրիգա գանուըն տըր:

Միսալ իչիւն հէր կիւն դազէթալարտա էլ
Գափօնըն իսմինի կէօրիւր իզ, թասվիրլէրի գօ-
նուլուր: էտիւըն վէ Լինտպէրկ գատար մէչ-
հուր տըր: Ղապէթալար իսմինին եանընա «չէ-
թէ պաշը», «ճանիլէր փատիշահը», «գաշազճը-
լարըն իմփէրաթօրը», «սէնէտէ 20 միլիօնլըք
գաշազ իչկի սաթար», «նօմէրօ պիր էհալի տիւշ
մէնի» տէյու եազարլար: Հալ պու քի էլ Գափօն
սարայլարտա եաշար, ալթուըն դապլարտան եէ-
մէք եէր: Էնճամ հիւքիւմէթ պանգալարտաքի
հիսապլարընը եօզլայըպ՝ օնլարըն իրատ վէր-
կիսինի վէրմէտիյի իչիւն քէնտինի ճէղայա
չարփամաղա գալըլըր: Գափօն Ուօշինկթօնտա
պաշ միւտտի ումումի իլէ փազարըլըք էթմիշ քի
իզըրար էտէրսէ պիր սէնէ հիւքմ վէրիլէճէք վէ
իզըրար էթտի: Եանի «Միւճրիմ իմ» տէտի: Պու

տէրէճէյէ գատար հիւքիւմէթ 190 պին տօլար սարֆ էթմիշ իտի, օնա «Միւճրիմ իմ» տէտիրմէյէ: Օ արա գատը «Նայր, պէն իսթէտիլիմ հիւքիւմ Վէրիլիմ» տէմէսի իւզէրինէ Գափօն թագրիլի տէյիշտի վէ «Միւճրիմ տէյիլ իմ» տէյու եէնի տաւա պաշլալաճազ տըր:

Պու ճիւմիւ վազթտա Գափօն կէզիւ պիւ իշինէ պազըյօր, զաղէթաճըլար իքի միլիօն տօլար վէրիյօրլար քի քէնտիլէրէ պէնտ եազսըն, իշթէ Անէրիգա մահքէմէ ուսուլընտան պիւր միսալ: Այն պիւլի քի Գափօն նիշէ գաթլլարըն սէպէպի վէ ամիլի տիւր: Լաքին շահիտ կէլիւ պիւ իսպաթ էթմէլի տիւր:

Կէշէն կիւն Ուիլ Բօճըրա թայմգտա եազըյօր իտի քի Գափօն հիւքիւմէթտէն նամուս տաւասը եափաճազ իմիշ:

Միս Կօրտօն իսմինտէ պիւր գըզ Նիւ Եօրք միւստաի ումուիսինէ եազտը քի կէլիւ պիւլ թագըմ ճանիլէր հազընտա իսպարաթ էտէճէք տիւր: Էրթէսի վիւնիւ գըզ Վան Գօրթլէնտ Փարթտա պօղուլմուշ պուլուլնտու: Թահգիգաթ Փիլան տէրքէն, շէհատէթ էտէն օլուր իսէ 15,000 տօլար վատ էտիլտի, պիւրի կէլիւ պիւ սէօյլէտի: Օթօմօպիլի նէրտէն ալտըղընը, գըզը օթօմօպիլէ քիմէր պիւնտիւրիլի, եօլտա նաւըլ պօղտուգլարընը կէօղիւ իլէ կէօրմիւշ օլարազ՝ Թարիֆ էթտի, 15,000 տօլարը ալտը: Գըզըն եիւզիլիւ, քիւրքիւ, պուլուլնտու, հէր շէյ թէմամ օլտու, մուհաքէմէ օլտու ճիւրի «Նաք կիլիթ», եանի պէրաէթ տէտիլէր, ճանիլէր չըգտը կիլթտի: Նիշիւն աճէպա, թէհաւիտ, գօրղու, փարա, թէհսիւր, հէր շէյ իշ կէօրմիւշ:

Կիւնտիւզ կէօղիւ իլէ Նիւ Եօրքըն 107ինճի սօգաղընտա չօճուգլար օյնար իքէն իւշ տաէմ մաքինալը թիւֆէնի իլէ սօգաղտա աթէշէ պաշլատըլար, պէշ չօճուգ վուրուլտը, պիւրի էօլտիւ: Հիւքիւմէթ ալթ իւսթ օլտու: Պիւր կիւրիւլ թիւ տիւր պաշլատը: Պիլիւ պիւ շէհատէթ էտէնէ օթուգ պին տօլար վատ օլտուտու, աղըղըն աշան եօզ, օրասը Իթալիան մահալլէսի տիւր, հէր քէս պիւլի քի քիմի վուրմայա կէլտիլէր, վէ նասըլ տաէմէր իտի: Պիւր սէօզ սէօյլէյէն եօզ տըր: Պէնտէ օլտամ սէօյլէյէմ, գուրշուն եէմէյէ վազթըմ եօզ տըր: Ճանիլէր օրթատա կէզէճէք, այլար, սէնիլէր իլէ մուհաքէմէ սիւրէճէք, իսպաթ օլուր իսէ ճէղա կէօրէճէք, էյէր պէն սաղ գալըր իսէմ նէյիմէ լազըմ...:

Իքի կիւն սօնրա իքի սօգաղ աշաղըտա

կիւնտիւզ կէլիւ պիւ թապանճա իլէ իքի տաէմ վուրուլ սափուլտըլար:

Նիւ Եօրք թարաֆլարընտա մէշհուր պիւր շէթէ րէիսի վար Տայէմընտ, պու Ալպանիյէ եազըն եէրտէ պիւրինի թուլուլ իսքէնճէ վէրմիշ: Ատէմ սէօյլէյօր, շահիտէր շէհատէթ էտիյօր: Էնճամ Պրուքլինտէն պիւր տաէմ վէ պիւր գալը կէլիւ պիւ շէհատէթ էթտիլէր քի Տայէմընտ օ կիճէ Պրուքլինտէ իտի, վէ պու շէհատէթէ էշէմմիլէթ վէրիլիյօր:

Պու վազըալարը իշիթտիքէ պաղէն տիւշիւնիւր իմ քի պուլնլարտան պիւրի ինկիլէթըրտա օլտա աճէպա նէ եափարլար: Հիւքիւմէթ գապինէ ալթ իւսթ օլուր: Պուրտա իսէ Ուօշինիլթօն հիւքիւմէթի իշէ գալըշմաղ, գապինէյէ ալազասը եօզ, 48 էյալէթին հիշ պիւրինին ումուրը տէյիլ, շէհրին փօլիս միւտիլի մէսուլ տըր: Սէնէվի միլիօնլար իլէ իրատը օլան պու խըրսըզ, գաշագճը, գաթիլ շիւքէթինէ սէնէլիյի 5-6 պին եա 8 պին օլան պիւր մէմուր նէ եափար: Ամէրիգա րէիսինին տէտիլի կիպի հիշ պիւր մէմլէքէթ եօզ տըր քի հիւքիւմէթ պու տէրէճէ Փէսատա վարմըլ օլտու: Պու իսէ գանուլար եիւզիւնտէն տիւր:

Պու հալըն պիւր սէպէպի տէ Ամէրիգատաքի ֆէվզ էլ տաէ հիւրիլէթ տիւր: Հիշ պիւր քիմսէ հիւքիւմիւզ հապս էտիլէմէզ: Հիշ պիւր էվէ մաշքէմէտէն էմր օլմայարազ կիւրիլէմէզ, իմարէ նէ գատար տա գուլվէթլի օլտա, թամմ իսպաթ էտիլմէլի տիւր: Եինէ տէ չու սահիւ տիւր քի փէքաղ ճանիլէր հիւքիւմէթին տապէթ փէնշէսինտէն քեամիլէն եազալը սըյըրմաղա մուգթէտիւր օլապիլիյօրլար:

Ա. ՆԱԳԻՍԵԵԱՆ

ՆէՊԱԹԱԹ ՎԷ ԻՆՍԱՆ

Թապիյաթ ալէմինտէ նէպաթաթըն վաղիֆէսի միյանճըլըզ օլմուշ տըր: Ղայրի ուզվի եախօտ մատէնի մատտէլէրի վէ ուզվի եախօտ հայաթի վարըզլարը պիւրպիւրիլէրինէ րապթ էտէն, անյէրի ալազայա գօյան հաղա նէպաթաթ օլմուշ տըր: Պիւր նէպաթաթ նազապիլ տիւր հայաթ:

Գիւրրէ ի արըղն թէշքիւլաթընտա գարալար գահիւր օլմաղտան՝ սաթհ ը արըզ գապիլայան տէրեալարըն սըճազ սուլարընտա իլը տէֆա վիւճուտա կէլէն նէպաթաթ նէվլէրի խուրտէպինի վարըզլար իտիլէր: Հալա սար ը հազըր-

տա տախի օլ գապիլտէն նէվլէր պաղը գափիլը՝ ճայարըն գայնար սուլարընտա պուլունուլարը: Թէշըիլաթ իլէրի վարտըգճա գարա եօսունլարը, էյրէլթի օթլարը, նիհայէթ էնվաի չիչէրէր վէ աղաճլար դահիր օլտու վէ էնճամ վասի օրմանլար վէ ճէսիմ չամ վէ սայըր աղաճ նէվլէրի քիւրէր ի աղը թէգեին էթտիլէր:

Նէպաթաթըն թապիյաթտա իճրա էյլէտիյի խըտմէթ իքի նէվտէն տիր: Պիրինճիսի հայվանաթա վէ ինսանա տողրուտան մէտարը հայթ օլմալարը տըր: Սէպղէվաթ վէ մէյվէ նէվլէրի տողրուտան զըտա օլտուգտան՝ մատա՝ հափրաղլար՝ հայվանաթըն թէնէֆֆիլետէ թարտ էթտիյի համիլ ի Ֆահմիյի ախլ էտիպ՝ թահլիլ էտէր, մատտէթ իւլ Ֆահմը քէնտի պիւնտունա իսթիմալ իւմ իւլ համուղէյի իսէ իւրաճ էտիպ՝ հայվանաթա իատէ էտէր: Իքինճի խըտմէթի իսէ սու փունարլարընըն պէգասընը թէնէթի էթմէք տիր: Օրմանլարըն վէ չալըլըգ թէփէլէրին դէմինինի գափիլայան օթլար վէ աղաճ գաղէլլէրի եաղան եաղմուրլարը սինէկէր կիպի էմիպ՝ եավաշ եավաշ եէրէ նաղլ էտէր վէ սու մախլէնլէրինի տօլտուրուրլար: Ինսան էլի իլէ եախօտ եանղըն իլէ օրմանլարըն թէլէֆ օլտուղու թէփէլէրտէ իսէ եաղմուր սուլու ալը գօնուլմալըպ՝ սէյլ հալընտա տէրէյէրէ չիթապ էտէր վէ եուճապ թօփրաղլարը տախի սիւրիւպ կէօթիւրիւր, նէթիճէսի եալըն, գուրու գայալար վէ սու փունարլարընտան մահրուճ տէրէլէր օլուր: Անատօլունուն չիմալի գընմընտա Պօնտոս տաղլարը ըատիմտէ ասըրլարճա Բօմա չէհրինին պինալարը իչիւն ախապ թէտարիք էթմէքտէ իքէն չօգ եէրլէրտէ «քէլ թէփէլէր» օլմուշ տըրլար:

Գատիմ միլլէթլէրին ալիմլէրի օրմանլարըն էհէմմէթլէրինէ ահեհա օլուպ՝ անլէրին թախրիպիինի մէն էթմէք իչիւն չարէլէր պուլմուշլար: Իլմի էսասլար ալամըն պէյնինէ կիրէմէյէճէյիտէն, իթիգատաթա միւրաճաթ էթմիչլէր: Օրման իլէ գափիլը թէփէլէրտէ իւհա շարա մէղպահար թէնէսիս օլմուշ, իախօտ էլիլիյա զիյարէթլէրի թէշըիլ օլմուշ: Թիւրքիլատա չօգ եէրլէրտէ պու նէվ զիյարէթ «գօրու» լարընա թէսատիլֆ էթմիչ իլ վէ ալէլումուճ գօրուլար իլէ մէրպուլ ըիվայէթլէր իչիթմիչիլ: Ֆիլան Հասան էվլիյանըն գօրուսընտան պիր աղաճ քէսիլ վէ իքի կիւն սօնրա էվի եանմըլ վէ օնա եարտըմ էտէն Ահմէտին գօրու գըրըլմըլ: Սաֆտէրուն պիր տօսթումուղ քէօյլիւ-

յիւ կէօյա թէնվիր էթմէք իչիւն պիր գօրուտան պիր աղաճ քէստի վէ քէնտինէ պիր զարար կէլմէտիյինի իսպաթ էթտի, լաքին հայֆաքի կէօլիէսինտէ սիփէր պուլտուղումուղ կիւղէլ օրմանտան էրթէսի սէնէ պիր էսէր պիլէ դալմամըլ իտի:

Էքսէր մէտէնի տիյարլարտա օրմանլարըն պէգասը իչիւն չարէլէր պուլմադ իճապ էթմիչ տիր, զիրա հէր սէնէ սարֆ օլունան աղաճլարըն մըգտարը օրմանլարը տիւքէթմէք թէնլիւքէսինի եաղըն կէթիւրիյօր: Պիւթիւն տիւնեատա մէվճուտ օրմանլարըն վիւսաթը թադըրպէն 11,700,000 միւրէպպա միլ հիսապ օլունուլօր, քի գարալարըն սաթհընըն պէշտէ պիրի գատար տըր: Պու օրմանլարտան սէնէտէ եիւլ միլիոն իրի աղաճ ախապ թէտարիքինէ սարֆ օլունուլօր, 118 միլիօն եաղմադ իչիւն քէսիլիյօր վէ 90 միլիօն տախի քեաղըտ իմալընտա իսթիմալ օլունան քեաղըտ խամուրուհա (փէյփըր փըլփ) գուլլանըլօր: Իրի աղաճլար եէքտիկէրինտէն օնար գատէմ ուղապտա պիթմիչ Ֆարլ օլունսա՝ մէգըիւր եէքիւն 308 միլիօն աղաճլար 1100 միւր: միլ վիւսաթընտա օրման տէմէք տիր: Պու հիսապտա տահա ուֆադ աղաճլար, քէնտի պաշընա չիւրիլիւպ զայ օլանլար վէ օրմանլար եանղընլարընտա թէլէֆ օլանլար տախիլ տէյիլ տիր:

Պու էքսիլէնլէրին եէրինի տօլտուրմադ իւչիւն էքսէր տիյարլարտա օրման նէգարէթլէրի կէնճ աղաճլար տիքտիլիլէր, Միւլթէմիլի ի Ամէրիգատա իսէ էլլի սէնէտէն պէրու Աղաճ Կիւնիւ (Արպըր Տէյ) ուսուլու ճարի տիր: Բէսմի պիր կիւն տիր, էյալէթին մէվսիմինէ կէօրէ փետրաւարտան Մայիսէ գատար: Էհալի, խուսուսա մէքթէպ վէ գօլէճ շահիրտանը ալայ իլէ կիտիպ՝ կէնճ աղաճլար տիքէրլէր, պէօյլէճէ հէր սէնէ միլիօնլարճա աղաճլար էքսիլէնլէրին եէրինի տօլտուրուր:

Ինսան հէնուղ վահչի հալինտէ թապիաթըն թէտարիք էյլէտիյի զըտա իլէ իքթիֆա էտէր իտի: օրմանլարտա պուլտուղու մէյվլէր վէ ալլատըղը պալըղլար վէ պաշա հաթլանիյօր իլէ կէչինիլ իտի: Գապիլէլէր մինթադա ի հարրէտէն միւլթէսիլէյէ հիճրէթ էթմէյէ պաշատըլար, մէվսիմլէր թէպտիլ օլտու, դըլ իչիւն հաղըրըգ կէօրմէք իճապ էթտի, արթըգ եսպանի նէպաթաթ քեաֆի տէյիլ իտի, զըրաթ վէ պաղչէպանըլը պաշալատը, պէօյլէք նէհրլէրին վատիլէրի պունուն իչիւն էն միւնասիպ ա-

բազի իտի վէ նէթիճէսի Իրազ, Մըսըր, Հին-տիսթան վէ Ձին մէտէնիյէթլէրի օլտու:

Ձըրաթ վէ մէտէնիյէթ իլէ նէպաթաթ ա-լէմի տախի թէքեամիլէ գլաղուզլանտը: Թա-պիաթըն քէնտի պաշընա հուսուլա կէթիրտի-յի մէյվէլէր վէ սէպղէլէր արթըգ քեաֆի տէ-յիլ իտի: Մէվճուտ նէվլէրի աշըլամագ վէ իս-լահ էթմէքլէ պէրապէր՝ ախէր տիյարլարտան հէնի նէվլէր տախի իտիալ օլունտու: Խալլը նէվլէրին վաթան ը աալիսի ունուտուլմուշ տըր: Ազ չօգ մալիւմ օլանլարը թատատ էտէլիմ: Պուղտայ վէ արփա զարպի Ասիատան հալըմըշ տըր: Շալղամ, սարմըսագ, քէնտիր վէ ճէվիզ՝ Մէրքէզի Ասիատան, Լիմօն, փօրթուզալ, գալ-սի, չէֆթալի վէ գարա փագլա՝ Ձինտէն: Այ-վա, նար, պէյաղ թութ, խըյար, գապագ, պա-տընճան, սօղան, տարը, չէքէր գամիշի վէ չի-վիս՝ Հինտիսթանտան վէ Ղարպի Ասիատան: Վիշնէ, էրիկ, պատէմ՝ Անատօլուտան: Քիրազ՝ Կիրասոնտան իվրօփայա կէօթիւրիւմիւշ, վէ իսմինի օրատան ալմըշ: Ձայ՝ Ասամտան: Ձէյ-թուն, ինճիր, քէսթանէ, խաշխաշ վէ գատիմ տիւնեա իզիւմլէրի՝ Պահր ը Սէֆիտ սահլիլէ-րինտէն, Աֆրիգանըն վէ Ամէրիգանըն քէնտի-լէրէ մախսուս իզիւմ նէվլէրի վար իտի: Գա-վուն, գարփուզ՝ Հինտիսթանտան վէ Աֆրիգա-տան: Փամուզ՝ Պիրմատան: Եէր էլմասը՝ Գա-նատատան: Փաթաթէս՝ Ձիլիտէն: Մըսըր պուղ-տայը, թօմաթէս վէ թիւթիւն՝ Փէրուտան: Գահվէնին վաթան ը աալիսի Հապէշիւթան իսէ տէ Արապիսթանտա եէրլէշիւշ վէ պատէմա Ա-մէրիգայա վէ սալըր մահալլարա նագլ օլուն-մուշ, էլ եէվմ Պրապիլիա տիւնեանըն գահվէ մահսուլունըն պէշտէ տէօրտիւնիւ, թագրիպէն 1,250,000 թօն մէյտանա կէթիրմէքտէ տիր: Փամուզ, պուղտայ վէ մըսըր պուղտայը տախի էն չօգ Ամէրիգատան չըգըյօր:

Ձըրաթ վէ իսլահաթ նէթիճէսի օլարագ էվէէվմ տիւնեատա եիւզ նէվ պուղտայ վար տըր: էլմա՝ 500 նէվ, արմուտ՝ 1600, իզիւմ՝ 1500, կիւլ՝ 2500 (հապանի անճագ 200), սիւն-պիւլ՝ 200, լալի՝ 500, վէ սալրէ:

Տիւնեանըն 1700 միլիօն հաալիսի սէնէտէ թագրիպէն 850 միլիօն թօն էրզագ սարֆ էթ-մէքտէ տիր, պունուն պէօյիւք զըսմը մէյվէ վէ սէպղէ նէվլէրի տիր: Մինթագա ի հարրէտէ հաալիսին զըտասը էքսէրիա նէպաթի տիր: Ա-սիատա էն չօգ սարֆ օլունտան տանէ նէվի փի-րինճ տիր: Սէնէտէ 30 միլիօն թօն չէքէր սարֆ

օլունուլյօր, պունուն պէշ միլիօնու Գուպատան չըգան գամիշ չէքէրի տիր: Իսթիմալը զարուրի օլմայան մահսուլաթտան սալթ թիւթիւնիւ գիքը էթմէք քեաֆի տիր, սէնէտէ 1,300,000 թօն գատար: Սալթ Ամէրիգատա 380,000 թօն սարֆ օլունուլյօր վէ հիւքիւմէթ անտէն 396 մի-լիօն տօլար վէրկի ալըյօր:

Ճինս ի ինսանա օլան մատտի ալագասըն-տան մատա՝ սաթհ ը գէմինի թէգիին էյլէյէն օրմանլարըն, չիմէնգարլարըն վէ չիշէքլէրին րուհ ը ինսանա իհտա էյլէտիքլէրի Փէրրահ-պախշ թէէսիւրլէրի տէրիաթը էտէճէք օլսագ՝ նէպաթաթ ալէմինին աղիմ վաղիֆէսինի տաիմ թագտիր էյլէմէքէ մէճպուր օլուրուզ:

Թ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ՏԻՐՈՂՔ

ԷՕԼՄԻԻՇ ԻՏԻ ՏԻՐԻԼՏԻ, ՂԱՅՊ ՕԼՄՈՒՇ ԻՏԻ ՊՈՒԼՈՒՆՏՈՒ

«Ճէպպարտան զանիմէթ ալընը՝ մը, վէ գուվվէթլինին էսիր էթտիյի գուրթուլո՞ւր մը» (Ես. 49. 24): Պու կիւնլէրտէ վուգու պուլան չու իքի վագըա պու սիւալա ճէվապ վէրսիլէր:

1. Նէվլէհրտէ պիզէ գօմշու օլան պիր աիլէ եագըն թէալլուգաթը իլէ 79 քիշի օլարագ՝ մու-հաճիր օլտուլար: Տօլաշա տօլաշա էնճամ Բէս իւլ Այնա եէթիշիլէր: Բահաթ էթմէյէ գալմաղ պիր սօղուգ կիւնտէ ժանտարմալար գամշը վէ սիլահ գօրու իլէ օրատա պուլունան 70,000 քի-շիյի թարտ ու թէպիտ էթմէք իշինէ գօշուրուր-լար: Պու աիլէնին փէտէրի եարալանմըշ օլա-րագ, տէօրթ եաշընտաքի օլու Գարրիէլին է-լինտէն թութարագ՝ գաշմաղա չալըշըր: Ազ սօն րա թագաթտան գալըպ՝ տիւշէր էօլիւր: Չօ-ճուգ իսէ օլանճա գուվվէթիլլէ աղլար իքէն՝ էօթէտէն պէօյիւք պիրատէրի օն իքի եաշընտա օլան Յարուլիւնիւ կէլմէքտէ կէօրէրէք իմատտ իշին աթըլըր իսէ տէ, օ տախի պիր եարտըմ էտէմէյէրէք գաշըշան իզտիհամ իլէ կէշէր կի-տէր:

Մուհաճէրաթ խիթամա էրտիքտէ 79 քիշի-տէն տէօրթ քիշի, վէ օլ աիլէտէն սալթ 2 քիշի գալմըշ իտի: Իքիտէն պիրի տէ Ֆրանարդ-Տիւր-գիւ հարպընտա Շամտա վուրուլուպ՝ էօլմէքլէ սալթ Յարուլիւն գալտը, վէ էվլէնիպ՝ իքի էվ-լատ սահիպի օլտու իսէ տէ, Մալարիա սէպէ-պիւնտէն զաիֆ վէ իշսիզ գալմաղլէ պանա միւ-

րաճառք էլէտի: Էնճամ Էօտիւնն ալթը լիրա պուտուղ քի գալայճըլը Էտիպ՝ կէշինսին վէ պօրճուռու Էօտիսին: Գըրըգ Ուան Թարաֆընսաա իշլէյիպ՝ պիր լիրա արթըրմըշ իտի վէ եարըն Հալէպէ կէլիպ՝ ալաճաղըյա վէրէճէք իտի: Աղչամ վաղթը պիր տէրին տիւշիւնճէյէ տալար, արգասաալը սէպէպինի սօրտուգտա՝ վաթանտան չըղան 79 քիշիտէն իւշ քիշի, վէ քէնտի աիլէսինտէն սալթ քէնտինին գալտըղընը, լաքին էն աճըլը կէլէն շէյ, օլ սօղուղ կիւնտէ տէօրթ եաշընտաքի պիրատէրինին ալլամասը, վէ քէնտինին եարտըմ էթմէքսիզ կէլիպ՝ կէշմէսի օլտուղընը խապէր վէրի: Արգասաալը օնու թէսէլլի էթմէյէ չապալար իքէն, պիր տիւկէրի կէլիպ՝ Թիւրք Հուտուտունա կիզլիճէ կէշիպ, չիֆթլիքլէրտէ իշլէմէյէ կէլէն Ալպըսթանը քիւրտլէր արասընտա պիր էրմէնի պուլունտըղընը խապէր վէրի:

Յարութիւն պիրտէն սըչըրայըպ՝ արգասաալըյէ Գիւրտլէրին պուլունտուղը չիֆթլիյէ կիտէրլէր: Կիճէ վաղթը Գիւրտլէր աթէշ եազարազ ըսընը իքէն, պուլարը կէօրմէքլէ, խաֆիյէ զանը իլէ, գօրգարլար իսէ տէ մէսէլլի անլարլար, վէ չօճուղըն տէօրթ եաշընտա իքէն դայալ օլտուղընը, վէ վաթան, վալիտէյն, հաթթա քէնտի իսմինի պիւմէտիյի հալտէ նէ ալամէթլէր իլէ Թանըյաճաղըլընը սիւալ էտէրլէր: Յարութիւն չօճուղըն պաշընտա իքի վէ վիւճիւտիւնտէ պիր կիզլի իշարէթ օլտուղընը սէօյլէր: Իսմի օլ պիր օտատան Գիւրտ էլպիսէլի պիր կէնճ կէթիւրիլի: Իլք պարտա պաշընտա մէղքիւր իքի իշարէթլէր գահիր օլուր: Վէ կէնճ խապէր վէրի քի, «Պիր սօղուղ կիւնտէ պէն աղլար իքէն պիր ատէմ կէլիպ, վէ պէնի ապասընըն ալթընա ալըպ՝ օճաղըն պաշընա կէօթիւրէրէք՝ պէնի գըղտըրտը, վէ պանա պապա օլտու: Օճաղտա չօրպա սըչըրայարազ, օյնայարազ պիշիյօր իտի, պէն օնու սէյր էտէրէք՝ րահաթլանտըմ, լաքին եէտիյիմ խաթըմա կէլմէյօր»: Պիլ աիւրէ կէնճի շէյիսէ կէօնտէրիպ՝ վիճուտինտէքի կիզլի իշարէթ տէ Թաստըգ էթտիքլէրինտէ պիր իթիւրազ գալմազ: Օլ վաղթատէք սապըրսըղըլէ պէլէյէն Յարութիւն Գարբիէլին պօյնունա սարըլըպ՝ Էօփիւշիւրլէր վէ աղլաշըրլար պուլունտ սէյր էտէն Գիւրտլէր տախի կէօղլէրի եաշարարազ տուրույօր իտիլէր:

Գարբիէլ քէնտինտէն եաշը պիր տուլ Գիւրտ գատըն իլէ էվլէնմիշ զլտուղընտան ղէվ-

ճի իլէ կէլմէսի իշիւն տալէթ վէրիլի: Աղչամլայըն տալէթի մէմնունիյէթլէ գապուլ էյլէր իսէ տէ էրթէսի կիւն սաիր Գիւրտլէր կիտէր իսէ քէնտինի «կեսվուր» էտէճէքլէրինտէն պահա էթտիքլէրի իշիւն օ՝ կէլմէքտէն իճթինապ էյլէր: Շիմտի Յարութիւն վէ Գարբիէլ Հալէպտէ իշ պուլմաղա սայ էտիյօրլար:

2. Իքինճի վաղըա. — Միլլէթի ուղընա էյլէտիյի Ֆէտաքարլըգ իլէ վէ խօշ Թապիւթըլա չօղարա սէվկիւլիւ, վէ Հաճընը օլուպ՝ չիմտի Զահլէտէ հօթէլ իշլէտէն Յարութիւն էֆէնտի Յովալիմեան, պէ Թէքրար Հաճընը արամազ իւղէ, պուրայա կէլտի, վէ Տէր Զօր Թարիզի իլէ Րէս իւլ Այն Թարաֆընա կիթտի, շէհրէ իւշ միլ գալտըգտա չալըլար արասընտան պիր էլ ուզանըր, վէ Արապճա լիսանտա «Էմմի պէնիտէ կէօթիւր» տէյու գայիֆ պիր սէս իլէ պիրի սէօյլէմէյէ պաշլար: Իսմի վէ մէմլէքէթի սիւալ էտիլտիքտէ, Հաճընը, վէ Յակոբ օլտուղը անլաշըլըր, էրմէնի օլտուղընը նէօտէն պիլիւսին տէյու սօրուլտուգտա «Պէնի տէօյլէրլէր իքէն՝ «Սէն էրմէնի», «Սէն քեսֆիր» տէյէրէք տէօյլէրլէր» տէր: Տէր հալ անը օթօնըն իշինէ տալէթ էտէրլէր, վէ իշթէ պաշը եարալը, վիճուտի պէրէլի, վէ պիր էսքի մէշլահ իլէ պիւրիւնմիւշ, եիւրիւմէյէ վէ սէօյլէմէյէ սայքի մէճալը գալմամըշ պիր կէնճ չալըլար արասընտան չըղըպ՝ կէլիւր, պիւլ աիւրէ քէնտինի Թանըյան Արապլար տախի «Մատէմ քի պուլ կեսվուրլար իլէ կիտիյօրսուն պուլ մէշլահը վէր» տէյէրէք օնու տա ալըրլար: Օղլանըն ալ պուլունտըլը քէօյէ կէլտիքլէրինտէ՝ գօրգուսունտան օթօնըն իշինէ գըվըլըր գալըր: Մալարիա իլէ վիճուտի խարապ օլմուշ վէ պիր գաշ չօճուղը, 50 եաշընտա կիպի պիր Հաճընը գատըն, օթօնըն եանընա կէլիպ, Յակոբը կէօրիւնճէ հայրան գալըր, խապէր վէրի քի «Պու չօճուղ Հաճընը օլուպ՝ աիլէճէ պիլիմ գաֆիյտէ իտի: Էվվէլա փէտէրինի էօլտիւրտիւլէր, սօնրա տա վալիտէսի էօլտիւ: Պու քէօյիւն չօպանընըն Փամիլիսաը եօզ իտի իսէ տէ, պուլունտէվալտըղա ալտը, պէօյիւլիպ՝ պապասը իլէ գօյուն կիւտէր իտի: Տէօրթ սէնէ էվվէլ պապա սը տա էօլիւնճէ, քէնտիսի քէօյէ չօպան օլտու: Լաքին պուլ տէֆա կիճէ ույումազ, վէ գօյունլարը գուրտ փարչալատըղը իշիւն անը Թօփուղ իլէ տէօյտիւլէր, վէ էօլտիւ տէյու Ուապուր ըրմալը քէնարընա աթտըլար: Պէնիմ եարտըմ էթմէմ միւմքին տէյիլ իտի, էրթէսի կիւն

լաչեսինէ թօիրազ աթմազ իշին կիթտիյիմտէ
հօգ իտի, զանն էթտիմ քի ըրմազա աթմը տըր
լար:»

Յարութիւն էֆէնտի չօճուղը վէ իւրվէթէն
պուլտուղը պիր գաչ Հաճընլըարը ալըպ՝ կէ-
լիւր: Անլէրտէն պիրի Կարապետ էֆէնտի Գէ-
չիշեանն պէօյիւք պիրատէրի Մանուկ աղանն
օղլու օլմաղլէ, թէալլուգաթը անը կէթիւր-
մէյէ կէլտիքտէ՝ Յակոբու տախի կէօրիւր կէօր
մէզ Վեր. Գրիգոր Տէր Պօղոսեանն օղլունա
պէնգէտիւրլէր: Պէյրութտա անլէրէ տօսթ վէ
գօմշու օլանլար այնի շէյի իտտիա էտէրլէր,
վէ Վեր. Տէր Պօղոսեանն խանէսինտէ պէշ սէ-
նէ խրտմէթ էթմիշ օլան պիր գատընա էվվէլա
ֆօթօղրաֆը, վէ պիլ ախէրէ չօճուղը կէօսթէր-
տիքլէրինտէ քիմսէտէն պիր շէյ իշիթմէյէրէք
տէր հալ թանըր, վէ «Պէնիմ պէսլէյիպ՝ պէօ-
յիւթտիյիմ Յակոբ տըր» տէյէրէք սարըլըր
վէ աղլար, շիմտի չօճուգ՝ Պէյրութտա ամու-
ճասը նէգտինտէ տիր: «Րապպ պուլլուրուր քի
ճէպպարըն էսիր ալտըղը պիլէ ալընաճազ վէ
զօրպաղըն ալտըղը զանիմէթ գուրթուլաճազ
տըր:» (Ես. 49. 25):

Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԷՎՎԻ

ՃՐԱՆՍԱ ՊԱՇ ՎԷՔԻԼԻ

Զէմանըմըղըն իճապաթընտան տըր քի շիմ
տի տիւնեայը իտարէ էտէն զաթլարըն չօղու է-
հալինին էն ֆագիր վէ ատի սընըֆընտան իլէ-
րի կէլմիշ տիրլէր: Ասըլգատէլիք, իւնպան, գը-
րալ խանէտանլըղը, թէվէրրիւս մէսէլէլէրի է-
հէմիլէթիւնի զայպ էտիյօր: Ամէրիգա ըէիսլէ-
րի էքսէրի օլտուղու կիպի Հուվըր տախի էսնաֆ
թագըմընտան տըր: Ինկիլթէրրա պաշ վէքիլի
մալլիյէ վէ խարիճիյէ նազըրլարը էն ֆագիր
թագըմտան տըրլար: Մուսուլինի պիր խանճը
էվլատը տըր: Սթալին իսէ փէք ատի պիր քէօյ-
լիւ էվլատը տըր: Յրանսա ըէիսի Տումէրի,
խարիճիյէ նազըրը Պրիանը եօզլար իսէն էսնաֆ
էքմէքճի, գասապ, չու պու եէրլէրտէն տիրլէր:

էն սօն Յրանսա պաշ վէքիլի Լավալ Շա-
թըլտօն տէնիլէն ուֆագ պիր քէօյտէ պիր գահ-
վէճի չօճուղը տըր քի թէք աթլը պիր արապա
իլէ քէօյիւն սթասիօնընտան ատէմ կէթիւրի ի-
միշ: Աթ եօլա կիտէր իքէն քէնտի օգուր իմիշ:
Պիր կիւն արապայա պիր ըուհպան օթուրուպ

պու չօճուղըն զայրէթիւնի կէօրմիւշ վէ օնուն
ճէհտլէրինէ ճէսարէթ վէրմիւշ: Լավալ 18 էա-
շընտա քէօյտէ խօճալըղա պաշլամը վէ պու
րահիպ գանտըրմը քի հէմ խօճալըգ էթսին,
հէմ օգուսուն: Պէօյլէլիքլէ ավօղաթլըգ օգու-
յուպ՝ իթմամ էթմիշ: Լաքին Պրիան կիպի պու
տախի Փարիզտէ իշիգ գալմը վէ զաղէթաճը-
լըղա պաշլամը տըր, Սօսիալիսթիւրին իճթի-
մալարընն ըափօրըն զաղէթալարա եազար ի-
միշ: 1914տէ Սօսիալիսթ հալինտէ ուֆագ պիր
ամէլէ միւնթագասընտան մէճլիս ի միլլիյէ սէ-
չիլմիշ:

Հարպ պաշլատըղընտա առքէր օլմուշ վէ
հարպըն ճիւմլէ տէհէթլէրինի կէօղիւ իլէ կէօ-
րիւպ՝ անտէն նէֆրէթ էյլէմիշ: Գայյօ կիպի
ինանըր քի սուլհ ֆիւթիւհաթտան տահա ու-
ճուգ տըր: 1919տա թէքրար ինթիխապա կիր-
միշ իսէ տէ մաղլուպ օլմուշ վէ օ վագթտա էֆ-
քեարը թէպտիլ օլուպ՝ միւնթագիլ օլմուշ տըր:

1924տէ ճիւմհիւրիյէթ ֆըրգասը քէնտինի
ինթիխապ էթտիրմիշ, քէնտի միւնթագիլ Սօ-
սիալիսթ քէն: Յրանսա տարպը մէսէլ տիր
քի Լավալըն իսմի իքի պաշտան օգուսապիլի:
1925տէ ֆէնլէվէ գապիւնէսինտէ նաֆիէ նազը-
րը, օ սէնէ Պրիան գապիւնէսինտէ ըէիսէ քեա-
թիպ ի խուսուսի թային օլունմուշ, էրթէսի
սէնէ ատլիյէ նազըրը օլմուշ տըր: 1927տէ ա-
յանա սէչիլմիշ վէ իշ կէօրմէյէ պաշլամը տըր:
Սէսի տէրին, սէօյլէյիշի սատէ վէ իգնա էտի-
ճի, ատէթլէրի պասիթ, հիշ պիր թալը եա սիւս
թագընմալարապ իշլէյէն պիրի տիր:

Լավալ Յրանսա պաշ վէքիլի հալինտէ էն
կիւճ պիր զէմանա ըասթ կէլմիշ տիր: Հուվըր
թէքլիֆի, Ալամանիա իլէ ալագա, Ինկիլթէր-
րանըն վէ իթալիանըն մէվզիսի զայէթ գարըըգ
վէ նազիք մէսէլէլէր տիր քի Լավալ պաշընը
զայպ էթմէյէրէք իշինտէն չըգմագտա տըր:

ԱԼԱՄԱՆԻԱՍԱ ՖԸՐԳԱԼԱՐ

Ալամանիանըն Րայիսթակ տէնիլէն փար-
լամէնթիւնտէ ֆըրգալար աթիտէքի սայը վէ էք-
սէրիյէթ իլէ թագսիմ օլունմուշ տըր:

Գօմմիւնիսթլէր 76 աղա օլուպ, էն ուն սօլ
ճէնահ թէսմիյէ օլունուրլար վէ հազըր հիւքիւ-
մէթի տէվիրմէք Գօմմիւնիլմ եափմագ իսթէր-
լէր:

Սօսիալիսթլէր, եախօտ սօլ ճէնահ տէնի-
լէնլէր տիր քի 143 աղալարը վար տըր վէ տա-

իմա էն ուճ սօլ եա միւֆրիթ սաղլարա գարչը միւթէտիլէր իլէ պիլլէշիլլէր:

Միւթէտիլ մէրֆէզ փարթիսի քի 183 աղա օլուպ' հալ ր հաղըր հիւքիւմէթին թարաֆ-տարը տըրլար: Գաթօլիք, Պալլիյէրա, էհալի, քէօյիւ, իգօնօմիք, պէօյիւք ումուրլար փար-թիլէրինտէն պիլլէշիլլէ մուհաֆազաքհար պիլ-Փըրգա տըր: Ավսթրիա իլէ իթթիհատ թարաֆ տարը տըրլար:

Սաղ եախօտ Նասիօնալիսթ Փըրգասը քի 41 աղատան իպարէթ օլուպ' Հիւկէնպուրկ բի-ասէթի ալթընտա թէշքիլ օլունմուշլար տըր: Պունլար շիմտիքի հիւքիւմէթէ չօզ մուխալիֆ տիրլէր: Թաղմինաթ վէրլիմէմէլի վէ հարպ մէ-սուլլիյէթի մէսէյէսի գալտըրըմալը տէյու իտ-տիա էտէրլէր: Պիր նէվ գըրալլիյէթ թարաֆտա-րը տըրլար: Սօն ինթիւապտան սօնրա պունլար չէքիլտիլէր վէ րալիսթակա կէլմէլլէր:

Միւֆրիթ սաղ ճէնաճ, եանի Փաշիսթիլէր քի 107 լէյէ մալիք օլուպ' ուճ տէրէճէ նասիօ-նալիսթ տիրլէր: Պունլարըն լիտըրը Ատօլֆ Հիթ լէր տիր: Մագսէտ վէ փլանլարը իսէ հիշ պիր պօրճ վէրմէմէք, Եունկ փլանընը ըհտտ էթմէք, Ալամանիա հուտուլարընը էսքի եէրինէ կէօ-թիւրմէք իշիւն պէօյիւք պիր օրտու վէ տօնան-մա հաղըրլամազ, Ալաման միւսթէմլէքէլէրինի կէրի ալմազ տըր: Պունլար հիւքիւմէթի էլէ ալ-տըղլարը կիւն Ալամանիա չէտիտ Փաշիսթ պիր հիւքիւմէթ օլաճազ տըր:

ՄԱՍԸԼԹԵՅՆ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԷ ՀԵՏԻՅԷ

1930 Սեմէսինտէ Մամլըթէյն վէրէմ Խա-թախանէսի իշիւն Մարտիրոս աղա կերթմէն-եանա հէտիյէ վէրէնլէրին լիսքասը:—

Սան Ֆրանչիսկօ Հայ Աւետ. Եկեղեցի \$12.23, Լեւոն Օղուլլուգեան՝ Օգլահամա 5, Միհրան Միլզոնեան՝ Պինկհէմթըն 5, Միս Ես-թեր Հայկազեան՝ Փասատինա 2, Ծան Քէշիշ-եան՝ Լօս Անճէլլու 23, Տիկ. Արսլանեան՝ Լօս Անճէլլու 3, Տօգ. Եագուպեան (Ալպըսթանլը)՝ Փասատինա 5, Միսակ էկեան (Այնթապլը)՝ Վէն նայա 15, Սարգիս Պօղեազալեան (Այնթապլը)՝ Փասատինա 5, Արամ Ս. Սալըսեան՝ Փասատի-նա 5, Տիկ. Աննա Միլիքեան՝ Փասատինա 2, Տիկ. Ֆէրմանեան՝ Փասատինա 2, Տիկ. Տի-րուհի Մ. Կէրթմէնեան՝ Փասատինա 1, Տիկ. Անայիկ Գարրիէլեան՝ Թէքսաս 5, Պատ. Յա-րութիւն Ֆիլեան՝ Լօս Անճէլլու 2, Մասիս Գիլի-

սասը Գատընլար Շիրքէթի՝ Լօս Անճէլլու 10, Միսիս Բօղ Թէլֆէեան՝ Լօս Անճէլլու 10, Վեր. Սամուէլ Բէճէպեան՝ Փասատինա 2, Պետրոս Ինճէճիքեան (Քէսապլը)՝ Լօս Անճէլլու 2, Տօգ. Ագատեան՝ Լօս Անճէլլու 5, Խաչատուր Մու-րատեան՝ Շիրակօ 5, Մարաշլը պիր տուլ գա-տըն՝ Փասատինա 1, Մանուկ Փիլիպպոսեան՝ Սանթիակօ 5, Տօգ. Ասատուրեան՝ Փասատինա 10, Գրիգոր Պետրոսեան՝ Փասատինա 5, Նա-զարէթ Պարսուսեան (Ճըճ)՝ Շիրակօ 10, Հ. Ալեքսանտր՝ Օգլէնտ 10, Մր. Չաշուրեան՝ Լօս Անճէլլու 5, Մր. Անսունեան՝ Լօս Անճէլլու 2, Միս Եսթեր Հայկազեան՝ Փասատինա 2, Միսիս Ագատեան վէ օղլու՝ Լօս Անճէլլու 10, Միսիս Արսլանեան՝ Լօս Անճէլլու 2, Փօլ Իսկեան՝ Նիւ Եօրք 10, Մարիամ Սթօն՝ Փասատինա 5, Ստե-փան Փիլիպպոսեան՝ Նիւ Օրլինս 25, Լեւոն Օղուլլուգեան՝ Նիւ Եօրք 5, Սուրէն Մ. Քէշիշ-եան՝ Նիւ Եօրք 2, Լօս Անկէլէստէ Տ. Ատոմ Գա-հանայ վէ Վեր. ք Երէցեան, Լեւոնեան վէ Բէ-ճէպեանըն հուզուրըլա վէ 500 գատար պիր ճէ-մաաթա վէրլիլէն հացկերոյթտան հասըլաթ 305.66, Քիւրքճեան՝ Լօնկ Պիյէ 10, Ստեփան Շապճեան՝ Լօս Անճէլլու 25:

Մամլըթէյն Խաթախանէսի Խազնէտարը
ԵՆՈՎՔ Պ. ՀԱՏԻՏԵԱՆ

Մ. ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԹՈՒԱԼԷԹ ՄԱՍՐԱՅԸ

1929տա Ամէրիգա գատընլարը երւզլէրինին թուալէթի վէ գօղմաթիք իշիւն 274 միլիօն տօ-լար սարֆ էթմիլլէր տիր: Աթիտէթ լիսթա պիր թասալվուր վէրէպիլլէր:

22 միլիօն տօլար խօշ գօղուլար իշիւն:

8½ միլիօն թուալէթ սուլարընա:

35 միլիօն գրիմէ:

12½ միլիօն տուտաղլարընը գըղարթմաղա:

32 միլիօն տիշ Թօզուլա:

33 միլիօն երկ գօտուրաւընա:

20 միլիօն սաշ պօյասը վէ սաշ իլաճընա:

44 միլիօն ախէր թուալէթլէրէ:

66 միլիօն թուալէթ սապօնլարընա:

Պու կիւնլէրտէ Նիւ Եօրքտա չօճուղլարա ի-րաս էտէն վէ ինֆէնթիլ փէրէլիսիս տէնիլլէն իլլէթ պէօյիւք ղիյան վէրմէքտէ տիր: Անտէն թութուլան չօճուղլարտան նիլէլէր եա էօլիւ-յօրլար եա տա պիւթիւն էօմրլէրինտէ քէթթիլլէ

օլույցօրլար: Սըհհիյէ տաիւրէսինն նազարէթի
թահթընտա մէջհուր տօգթօրլար պու իլլէթին
ճըրմընը պուլմաղա չալըլըպ խուսուսա մայ-
մուռլար իւղէրինտէ պիր չօգ ֆէննի թէճըիպէ-
տէ պուլուռմազտա իսէլէր տէ տէօրթ սէնէտէն
պէրու էլան պիր նէթիճէյէ կէլէմէմիլլէր տիր:
Հաթթա թէտալիսի իչիւն տէ զանաաթպախշ
վէ գաթի պիր Եօլ պուլաւմաւըլլար տըր:

Հէր պիրի 30 սիննինտէ օլան սէքիլ կէնճէլէ-
րէ քի անճադ 2800 տօլար մաաշ-իլէ իլլէյօր-
լար իտի, Շիգափօնուռ մարուֆ չէթէ բէիսի
Գափօն զայէթ պէօյիւք մաաշլարա քէնտիւնէ
Եթմէլէրինի թէքլիֆ էտէր, հաթթա
պու թէքլիֆինի գապուլ էթմէլլէրսէ քէնտիւնէ-
րի գաթլ էտէճէյինի պէյանլէ անլէրի իխաֆէ
էտէր իսէ տէ անլէր անըն թէքլիֆինի բէտտ է-
տէճէք գատար միւսթադիմ վէ ճէսուր պուլուռն-
մուշլար տըր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ամէրիգա բէիսի ինկիլթէրրատա օլտուղու
կիպի Տօլ տէնիլէն իշսիլլէրէ հաֆթալըզ վէր-
մէք ուսուլընա գարըլ օլուպ՝ պիր չարէ տիւ-
չինմէքտէ տիր: Եօգսա Գօնկրէս սէնէվի 500
միլիօն իշսիլլէրէ հաֆթալըզ հալինտէ վէրմէ-
յէ գարար էտէճէք զանն օլուռնույօր: Հուլըր
300 միլիօնլըզ Եէնի հիւքիւմէթ ինշաաթը պաշ-
լաթաւըրաճադ տըր: Կէլէճէք գըլ Ամէրիգա տա-
հա փէրուչան օլաճադ վէ իշսիլլէք արթաճադ
տըր: Շիմտիտէն հազըրըզ կէօրիւմէքտէ տիր:
— Ամէրիգատա չիֆթճիլէր գօմիթէսինն սա-
թուն ալըպ թօփալտըլը փամուղ Ալամանիայա
սաթըլաճադընա տաիւր սէֆիրտէն խապէր ալըն
մըլ տըր: Թաիմինէն 600 պին պալիա փամուղ
իւլ սէնէ վատէ իլէ վէրիլէճէք իտի իսէ տէ թի-
ճարէթ օտաար գապուլ էթմէմիլ տիր: — Ամէ-
րիգատան թօքիօյա ուչան իքի Ամէրիգալը թէյ
յարէճիլէր օրատա խթիւքեամլար իւղէրինտէն
կէնտիլլէրի իչիւն հապս էտիլտիլէր իսէ տէ
թահգիլաթ նէթիճէսի սալը վէրիլտիլէր: —
Լինտպէրկ վէ գարըլը թէյյարէ իլէ Պահր Ը
Մուսթթալտան կէչիպ՝ ճափօնիայա կիթմէք
իւղէ Եօլա չըգտըլար: Ալապգատա էնիպ՝ օրա-
տան տէվամ էյլէտիլէր: — Նիւ Եօրք պէլէտիյէ
բէիսի Ուօքըր էվրօփատա սէյեահաթա չըգմըլ
օլուպ՝ Պէրլինտէ ալգըլլանմըլ տըր: — Մէմուր-
լարըն ահվալընը թահգիլէ էտէն Սիպէրի խու-

սուսի մահքէմէսի Ուօքըրըն պանգա հիսապլա-
րընը Եօգլատը քի 93 խալրիսահ թէչքիլաթլարա
15,000 տօլար իանէ էյլէմիլ տիր: — Բէիս թա-
րաֆընտան պաղը թահգիլաթլար իչիւն թալին
օլուռնուլ Ուիգըրչամ գօմօսիօնը Ամէրիգատան
էճնէպիլլէրի գօլմադտա կէօսթէրիլէն մուամէ-
լէյի օրթա ասրլարա Եազըլըր գալիմ, ինսանի-
յէթէ Եազըլչամյան վէ գանուռ Ը էսասիյէ մու-
խալիֆ տէյուլ թարիֆ էտիյօր: Ինսանլար պիւլա
մուհաքէմէ թարտ օլուռնադտա վէ աիլլէլէր
պիր պիրինտէն ալըլըպ՝ գալիմանէ մուամէ-
լէլէր օլմադտա տըր: — Ամէրիգանըն չէլիք
գուսփանիասը սէհմտարլարա վէրիլէն քեար
մըգտարընը էքսիլթտի: Կէչէն սէնէ 3 ալտա
հէր գըմըն սթօքա իւլ տօլար քեար վէրիլ ի-
քէն՝ պու սէնէ 12 սէնթէ տիւլմիլ տիր: Ամէ-
րիգա իչիւն չէլիք թիճարէթի էն մուհիմ պիր
մէսէլէ տիր: Չէլիք սէհմլէրի տիւլչէր իսէ սալ-
քի ճիւմլէսի տիւլչէր: Ամէրիգա պօրսասը հալա
չօգ տիւլիլէն հալտէ տիր վէ թէրադգը ալա-
մէթլէրի կէօրիւմէյօր: — Բէիս Հուլըր իւճ-
րիլլէրին էքսիլտիլմէսի ուսուլընա գարըլ օլ-
տուղուռնու թէքրար իլան էյլէմիլ տիր: Ամէ-
րիգայա հիճրէթ իչի սօն տէրէճէ կիւճլէլմիլ օ-
լուպ՝ փէք աղ քիմսէլէր կէլէպիլիյօր: Ամէրի-
գատան իսէ կէլէնլէրին իքի միսլի տըլարը կի-
տիյօր: Իշսիլլէք սէպէպիլնտէն պիր չօգ աիլէ-
լէր էվրօփատա Եաշամաղը թէրճի էտիյօրլար:

Ինկիլթէրրատան պէօյիւք մըգտարտա ալ-
թուն Փարիզէ կիթմէքտէ իքէն՝ աղընթը տուր-
տու: Ինկիլիկ լիրասը էփէյի տիւլմիլ իտի:
Թէքրար Փիյէթ պուլմադտա օլմուլ տըր: — Ին-
կիլիկ գապիլնէսինն իգօնօմի փլանը մուհափա-
ղաքեար վէ լիպըրէլ հէր իքի ֆըրգանըն տախի
խօշընա կէլմէտիլինտէն ամէլէ գապիլնէսի տիւ-
չէճէյի վէ Եէրինէ մուհափաղաքեար վէ ալա-
տահան գարըլըզ պիր գապիլնէ կէչէճէյի զանն
օլուռնույօր: Լօրտ Կրէյ աղատահան մուխալիֆ
ֆըրգա բէիսի հիւքիւմէթին մէսլէյինէ դարչը
նուլթէ էյլէմիլ տիր: Լօյտ ճօրճ ամէլիյաթտան
իֆապաթ պուլմադտա տըր: Մադտօնալտ Պէր-
լինէ կիթտիլինտէ էհալի թարաֆընտան հէրա-
րէթլէ ալգըլլանմըլ տըր: Քէնտիսի տախի զի-
յարէթիլնտէն մէմնուռ գալտըլընը պէյան էթ-
միլ տիր: — Ճրանսըզ պանգասը կէօյա ինկիլիկ-
լէրէ իսթիգըրազ վէրէճէյի խապէրինի ինկիլիկ-
լէր հիճվ էտիյօրլար: — Հինտիսթանտա Հին-
տու վէ Իսլամ ճինսլէր արասընտա գանլը միւ-
նազաալար էքսիլք տէյիլ տիր: Կանտի Լօնտրա-

տա ինկիլիզ հիւքիւմէթի իլէ գօնֆէրանսա կիթ մէկտէն Պօմպէյտէ պիր նութզ էտիպ՝ էհալինին իթթիֆազարըլըլը իշիւն կէօզ եաշարը յէօքէրէք էսէֆ պէյան էթմիշ տիր: Լօնտրայա կիթմէսինտէն պիր Փաիտէ օլմայաճաղընը պէյան էթմիշ տիր: Կանտինին Լօնտրայա կիթմէսի իշիւն վաիօրըն կէօյէրթէսինտէն պիրթ ալլընմըլ, կէօյէրթէտէ օթ իւզէրինտէ եաթաճաղ վէ իքի քէշի պէրապէր տիր քի սիւտիւնիւ իշաին: Քէնտի իլէ պէրապէր պիր չօզ Հինտ փլընսլէր վէ դէնկինլէր կիտիյօր քի օնլար տալը վէ տէպտէպէ իլէ կիտիյօրլար:

Յրանսատա պէօյիւք գաղինօլար հէփ իֆլաս էտիպ՝ գաիանճաղ հալինտէ տիրլէր: Քէյաթըլը, էճնէպի եօլճուլարըն էքսիլմէսի վէ գապինօ վէրկիսինին աղըր օլմասը եիւզիւնտէն, Պէալըրից, Տօվիլ, Գանն, Տիէպ կիպի մէշհուր գաղինօլար զիյանտա տըրլար վէ հիւքիւմէթէ վէրկիլի էքսիլմէսի իշիւն միւրաճաաթ էտիյօրլար: Պու նիսպէթլէ հօթէլլէր վէ պաշգա իշիւր տաիի դայպ էտիյօր:— Փրուսիատաքի ինթիսապ նէթիճէսի Փաշիսթլէրին վէ միւֆրէթ միլլիճիլէրին դայպ էթմէսի Յրանսատա չօզ էյի պիր թէշսիւր հասըլ էթմիշ տիր: Պու հալտա պաշ վէքիլ Լապալըն Ալամանիայա կիթմէսի տահա գօլայլաշմըլ տըր: Էն միւֆրիթ զաղէթալար պիլէ միւսաիտ լիսան գուլլանըյօրլար: Ալամանիատա էհալի միւթէտիլ Ֆիքրտէ օլտուզունու վէ եարտըմ էթմէք լազըմ իտիլինի եաղըյօրլար:— Լօնտրատան Փարիզէ փէք չօզ ալթուն նազլ օլունտու: Պու սէպէպտէն ինկիլիզ լիւրասը տիւշմիւշ տիր: Փարիզտէ ալթուն տէփօղիթի 2,300 միլիօն տօլար Պրոյմէթինտէ տիր:— Յրանսա Մաճարիսթանա 30 միլիօն իսթիզըրազ վէրմէյէ ըազի օլմուշ տըր: Տէմէք քի Մաճարլար տաիի Յրանսանըն սիյասի թէշսիւրինէ կիրմիշ տիրլէր:— Սիւրիատա փատիշահալըլ թէշքիլ էթմէք սէօղիւ տաիմա վար տըր: Կէօյա գրալըլը Յէյգալ փատիշահըն գարտաշը Ալիյէ թէքլիֆ օլունտուգտա աթիտէքի շարթլարը գօյմուշ տըր: 1. Սիւրիա իթթիհատը, Լանի Սիւրիա, Լիպանան, Ալէվիլէրին վէ Տիւր պիւլէրին տիյարը հէփ պիր սալըմազ, 2. Սէֆիլէր եա միւմէսիլլէր եօլլամազ, 3. Միլլի օրտու իւշ սէնէ ապէրլիք օլմազ իւզրէ: Յրանսա հիւքիւմէթի պու շէքլէ ըազի տէյիլ կէօրիւնիլյօր:

Ալամանիատա պանգալար թէքրարէն ա-

չըլտը, էհալի ապա թէլաշ կէօսթէրմէյիպ՝ փարալարընը չէքմէյէ տէյու գօշանլար օլմատը: Պէրլինտէ վէ պաշգա եէրլէրտէ պապը պանգալար զիյատէ փարա իշէրի ալմըլ տըրլար: Բախսպանք 10 միլիօն մարք տըշարը վէրմիշ, լաքին օթուզ միլիօն ալմըլ տըր: Ալամանիատա իտիսալաթ իշիւն ալըր վէրկիլէր գօնուլմուշ տըր: Պու պաշգա միլլէթլէրէ Փէնա թէշսիլէյէտի: Տանիմարգա Ալաման մալլէրինէ մուգապիլ վէրկի գօյմազ մազսէտինտէ տիր: Ամէրի գա սէրմայէտարլարը Ալամանիայա վէրլէճէք իթիպար իշիւն գօնուշույօրլար:— Ալաման պաշ վէքիլի Պրիւնիկ վէ խարիճիյէ նաղըրը Գուրթիյուս Բօմայա կիթտիլէր Մուսօլինի վէ Կրանտի իլէ կէօրիւշիւյօրլար: Թէրք ի թէսլիւհաթ հաղընտա ալին Ֆիքրտէ իտիքլէրինի սէօյէյօրլար: Պու ալագա Ալաման մաթպուսաթը թարաֆընտան պէյէնիլիյօր: Յրանսատա իսէ գիլ ու գալը մուճիպ օլույօր: Փարիզտէ պանն օլունույօր քի Ալաման, Ալսթրիա վէ իթալիա արասընտա իքթիսատի պիր իթթիհատ օլապիլէճէք տիր: Ալամանլար խարիճտէ եափըլմըլ պիրմիշ օլան մալլէրէ էճնէպի փարասը վէրմէյէյէ էմը վէրմիլէր տիր: Պէյն էլ միլլէ պանգա Ալամանիայա եիւզ միլիօն տօլար վէրմիշ իտի: Օնըն վատէսինի իւշ ալ տահա ուղտաճաղ տըր: Պաշ վէքիլ ընտիօ իլէ պիւրիւն էհալիյէ իթթիֆազ իլէ գալմաղը թալսիւյէ էյլէտի քի պու իքթիսատի պուհրանտան գուրթուլսընլար:— Ալամանիատա չէլիք պաշըլըլ տէնիլէն Փաշիսթ վէ միլլի թէշքիլաթլարըն թալէպի իւզրինէ Փրուսիատա Տիէթ մէճիսինին գալտըրըմասը իշիւն էհալտէն ընթիւթիլանըլտը: Պու շիմտիքի Տէմօգրաթ վէ Սօսիալիսթ ուսուլընըն գալտըրըմասը վէ իմիլէրիալիմին թէշսիւսի տէմէք իտի, լաքին էքսէրիյէթ շիմտիքի ուսուլը գապուլա ընթ վէրտի: Պու ինթիսապ էսնասընտա եինէ Պօլշէվիզլէր գարըշըլըլ չըքարտըլար վէ Պէրլինտէ օն իւլատէմ էօլտիւ: Հիւքիւմէթ պու ինթիսապտա գապանտը: Պու ինթիսապըն նէթիճէսի կէօսթէրտի քի Ալաման էհալի սըճազ գան իլէ Հիթլէր կիպի միւֆրիթլէր արգասընտան կիթմէք Ֆիքրինտէ տէյիլ տիրլէր: Էյէր իֆրաթըլար գապանտա իտի էվրօփա պիւթիւն էմնիլէթլինի գալտըրաճազ, Յրանսա տահա զիյատէ տիւշ մէնլիք կէօսթէրմէյէ վէ էվրօփա սուլըլ պիլէ թէհլիքէյէ կիրէճէք իտի:— Պէրլին Պաղէլ շէմէնտըֆէրի ալթընտա պիր պօմպա փաթլայըպ՝

պիր վահոն խարապ օլմուշ վէ օն պէշ քիշի եա-
րալանմըշ տըր :

Սփանիա դանուն ը էսասիսինի հաղըրլայան
հիյէթ Սփանիատան ճիւմլէ տինի շիրքէթլէրի
թարտ էտիւպ՝ քիլիսէ էմլաքընը զապլթ էթմէք
իւզրէ պիր դանուն հաղըրլայոր : Պու թէքլիֆէ
կէօրէ Ժէզուիթ Գափուշին կիպի ճիւմլէ թէշ-
քիլաթլար լաղվ էտիլիպ՝ մալ վէ էմլաք հիւ-
քիւմէթէ կէշէճէք տիր : Պու էմլաք միլիօնլարա
պալիղ օլույոր : Պու խապէր էհալի արասընա
սըզար սըղմաղ էպիէյի թէլաշ օլմուշ տըր : Գաթօ
լիք Սփանիա իշիւն պու էպիէյի պէօյիւք պիր վա-
զըա տըր վէ պէօյիւք մուգալէմէթէ ուղրայա-
ճաղ տըր : Պունտան սօնրա արապի մէսէլէսի
տախի էլէ ալընաճաղ տըր : Արազի թադսիմ օ-
լունաճաղ տըր : Պու ճիւմլէ իլէ տէ Սփանիա
փարասը կիթտիքճէ տիւշիւյոր :

Բուսիա Գոմմիւնիսթ մէրքէղ ի դօմիթէսի
եէնի պիր թամիմ իլէ ամէլէյէ իւճրէթին քէն-
տի պիլիկիսինէ վէ սանաաթքարըլընա կէօրէ
վէրիւմէսինի վէ ինթիզամ եա տիսիպիլին օլմա-
սընը էմր էթմիշ տիր : Պու եօլ իլէ Պօլշէվիդ-
էր պիր առմ տահա սաղա աթմըշ օլույորլար
վէ հիւքիւմէթ հէմ ումուր իտարէսինտէ պիր
միւտիր վէ ամիր օլմասընը օնուն տախի զիյա-
տէ իւճրէթ ալմասընը զապուլ էտիյորլար :—
ինկիլիղ մէշհուր մուհարրիլէրինտէն Պէրնարտ
Շօ փարլամէնթ ազասը Լէյտի Ասթօր իլէ Բու-
սիայա կիտիպ՝ հիւքիւմէթէ զապուլ օլունտու-
լար : Պէրնարտ Շօ Բուսիա իտարէսինի օ դա-
տար մէտօ էտիյոր քի զափիթալիսթ իտարէ
պիթմիշ տիր տէյոր :— Բուսլար Տնիկէր նէհրի
իւզէրինտէ զայէթ մէֆրէթ պիր էլէքթրիք մէր
քէղի եափմագտա տըրլար քի պու իշէ Ամէրի-
գալը Մաճօր Գուկիւր նէզարէթ էտիյոր : Սթա-
լին Գուկիւրը չաղըրըպ՝ իքի սաաթ թալթիֆ
էյլէմիշ տիր : Մէրքէղ Մայիստէ հաղըր օլա-
ճաղ տըր : Գուկիւր Ուրալ վէ Սիպէրիա թա-
րաֆլարընտա տէմիր մատէնլէրինի վէ Ֆապրի-
գալարընը թէֆթիշէ չըգմըշ տըր :

Պաղէսթինտէ հիւքիւմէթին եհնուտիլէրէ
պաղը էթրաֆ մահալլէրտէ սիլաճ վէրմէսի Ա-
րապ էհալիյի թահրիք էթմիշ տիր : Հիւքիւմէթ
զաղէթալարա թէնպիս էյլէմիշ տիր քի պու մէ-
սէլէ հաղըրընտա պիր շէյ եաղմասընլար :— Հիւ-
քիւմէթ կաղօլին իւզէրինէ վէրկի գօյմուշ տըր :
Պունլարա փրօթէսթօ էթմէք իւզրէ ճիւմլէ
թաքսի սիւրիւճիւլէրի թէրք ի էշալ էթմիշլէր

վէ 24 սաաթ նազլիյաթ տուրմուշ տըր : Օրատա
զարըշըզըլդտան գօրգուլույոր իսէ տէ հիւքիւ-
մէթ թէէմին էտիյոր քի հաղըր տըր վէ պիր շէյ
օլմայաճաղ տըր : Թէքսիճիլէրին պօյթթը սէ-
լամէթ կէշմիշ տիր : Փաղաթ Իսլամ Արապլար
արասընտա կէնիշ փրօփաղանտա վար տըր , իղ-
թիշաշտան գօրգուլույոր :

Թիւրքիա պաշ վէքիլի Իսմէթ փաշա Սեպ-
տեմբերտէ Աթինայա կիտիպ՝ Վէնիզէլօսա իա-
տէ ի վիդիթա էտէճէք տիր :— Թիւրքիատա էս-
քի Արապի եաղըլար իլէ եաղըլան քիթապլարըն
եաղըլմասընա էմր վէրիւմիշ տիր :— Սթանպօլ-
սա թիւճարէթ վէ սէնայի պանգասը թէտիյաթը
տուրտուրմուշ տըր : Սէպէպի Պանք տը Ժինէ-
վին դափանմասը իմիշ , քի օրայա թէէսիր էթ-
միշ տիր : Պանգանըն ըէիսի Հիւսէյին Ճահիտ
Պէյ էնգարէյէ կիթմիշ քի պու պապտէ պիր չա-
րէ տիւշիւնսիւն :— Եիւսիւֆ Սըտգը Պէյ իսմինտէ
պիրի հիւքիւմէթտէն իմթիյաղ իսթէյօր քի Պը-
րուսատա էրմէնի վէ Բուսլար թարաֆընտան
կէօմիւլմիւշ օլան իւշ միլիօն լիւրալը պլթուն
միւճէվհէրաթը չըգարսըն : Սահիպլէրի քէնտի-
նէ խապէր վէրմիշլէր վէ դօմօսիօն վէրէճէլէր :
Եարըսընը տա հիւքիւմէթէ վէրէճէք իմիշ :—
էնգարէ մէճլիսինտէ Թիւրք զաղէթալարընա
թային օլունան թախսիսաթ քի 60 պին լիւրա
լիմիշ՝ լաղվ էտիլտի :— Հալէպտէ Իթթիհատ
զաղէթասը եաղըյօր քի Ֆրանսա իլէ Թիւրքիա
արասընտա աթիտէքի իթթիֆաղ վուզու պու-
լույոր : Թիւրքլէր Իսլահիյէ Ատանա շմէնտըֆէր
խաթթընը ալաճաղլար : Ֆրանսըղլար իսէ Զօ-
պան Պէյլիտէն Նէսիպինէ գատար ալաճաղ :
Պէօյլէճէ Սիւրիա հուտուտը 18 քլիմէթրօ ու-
ղայաճաղ տըր :— Փըթի Փարիզիէն մուխապի-
րի Նիստէ սօն խալիֆա Ապտիւլ Մէճիտ իլէ
կէօրիւմիւշ վէ աթիտէքի պէյանաթը ալմըշ
տըր : «էյէր Թիւրքիա Թիւրքլէրէ մախսուս դա-
պիլիյէթ վէ անանաթ իլէ թէրազըր եօլունա
գօնսա իտի պէն տէ ալգըշլար իտիմ : Բէմալ
մէշհուր պիր դօմանտան տըր , լաքին նէ իճատ
էտէն , նէ թէշքիլաթ եափան տըր : Փուսուլասըղ
կէմիյի իտարէ էտէրիմ զանն էտիյօր , լաքին օ
պաթաճաղ տըր : Ֆրանսըղլար տէրլէր քի էլ-
պիսէ ատէմի րուհպան եափմաղ : Ֆէս եէրինէ
քասթէթ գօյարաղ Թիւրքլէր թէմէտտիւն էթ-
մէղ : Ամանուլլահըն թէճրիւպէսինտէն նի՞շիւն
տէրս ալմայօր : Հիւքիւմէթ էֆքեար ը ամմէյի
թէֆթիշէ մէճպուր տըր : օ սէպէպտէն էհալի
նախօշնուտ տըր վէ իգթիսատի պուհրան սօն

տէրէճէ տիր: Խայր, Մուսթաֆա Քէմալ մէ-
տէնիյէթի տէյիլ՝ կէօլկէսինի կէթիրտի»:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ

Մխիթարեանլար Երուսաղէմտէ պիւր մէք-
թէպ աշմագ թէչէպպիւսիւնէ տիր:— Երու-
սաղէմ Պատրիարքը Թորգոմ Սրբազան Պէրպէր
եան մէքթէպի իչիւն միւրաճաաթ էտիպ' օ միւ-
էսսէսէյի սաղլամաղը թափսիյէ էտիյօր:—
Շամտա Մարաշլըլար պիւր մանկապարտէզ սաղ-
լայօրլար քի 90 չօճուգ վար տըր: Աճմէիսթան-
տա թէհրանտան 18 քիլօմէթրօ ուղադըլդտա
Վանազ վէ Խորդուն իսմինտէ իքի Հայ քէօյլէ-
րի վար իմիչ քի 110 սէնէ էվլէլ թէէսիս
էտիլմիչ տիր:— Մուսուլտաքի Հայլար հալա
քէմիլէրտէ փէրուշան իմիչլէր: Գալուստ Կիւլ-
պէնկեանա միւրաճաաթ էտիպ' 15,000 ինկիլիզ
լըրասը էօսիւնճ իսթէմիլչէր քի խուսուսի պիւր
արագիտէ եէրլէչիպ' սօնրա թէէտիյէ էյլէսին-
լէր: Պըն. Կիւլպէնկեան մուվաֆազաթ էթմիչ
տիր:— Հալէպէ եաղըն ետիլըլան իքի եէնի Հայ
քէօյլէր քի Սահակաշէն վէ Մեսրոպաշէն, Վեր.
Շիրաճեան թարաֆընտան զիյարէթ օլունմուշ
տըր, քի անլէրտէ 670 սէքէնէ վար: 2 քէօյտէ
135 էվ վէ 22 գույու աշըլմըշ: Քէօյլէրտէ 18
զաթըր, 7 ինէք, 139 էօքիւզ, 500 գօյուն, 250
զուզու, 700 քէչի, 550 թափուգ վար իմիչ: Իւշ
տէքէճէ մէքթէպտէ 138 շալիւր վար տըր:—
Թրանսիլվանիատա Գարփաթլար արասընտա
Կէօրկէնտէ 600 Գաթօլիք Հայլար վար իմիչ:
Րումանիա աուաջնորդը օրայա կիթմիչ տիր:—
Հայաստան պաշ վէքիլի Գարրիէլեանըն պէյա-
նաթընա կէօրէ Հայաստան օն պիւն եէնի գաղ-
թական արապիլէճէք տիր:— Բարգէն Կաթողի-
կոս Լիպանան րէիսի Շարլ Տէպպասըն եանընա
կիտիպ' Անթիլիաս Եօլունուն ետիլըլմասը վէ
քէմփտէն չըլան Հայլարա փահալը արոս սաթ-
մաղըղըն էօնիւնիւ ալմայը րիճա էյլէմիչ տիր,
րէիսիքիսինի տէ իճրայա վատ էյլէմիչ տիր:—
Մըսըր Աուաջնորդ վէքիլիլինէ Իսքէնտէրիյէ
Աուաջնորդը Մամըրէ Ծ. Վարդապետ թային օ-
լունմուշ տըր:— Եունանիսթան Հայլարը հիւ-
քիւմէթէ վէրմէյէ պիւր մուխթիրէ հաղըրլամըշ
լար տըր: Մազլումեան Եպիսկոպոս Վէնիզէլօս
իլէ կէօրիւշէճէք տիր:— Օգոստոս 7տէ Ճէմիլ-
յէթ ի Ազվամ թարաֆընտան Եունանիսթանա
պիւր հիյէթ կիթմիչ տիր քի օրատան գաղթա-
կանլարը Հայաստանա նազլ էյլէսին: Եունան

Հիւքիւմէթի պուռնարըն թա Երեւանա գատար
մատարՓընը վէրէճէ տիր:— Վեր. Մ. Կ. Փա-
վազեան իլէ Վեր. Բ. Լեւոնեան պու եազ թա-
թիլի միւնասէպէթիլլէ մինպէրլէրինի տէյիշ-
միշէր տիր: Պու եօլտա հէմ քէնտիլէր պիր նէվ
թաթիլ եաիմըլ օլույօրլար, հէմ տէ քիլիսէլէ-
րի եէնի վաըլլար տինլէյէրէք միւսթէֆիտ օ-
լույօրլար:— Բէսապտա պիր կուսակցութիւնէ
աիտ օլան ազալար Վեր. Գասուռիտէն մէմնուն
զալմայարագ, էնվա ը թարիզլէրլէ անն օրա-
յը թէրք էթմէսինէ չաըլտըգտան մատա պիր
կէճէտէ 20 գատար կէնճլէր Գու Քուլըս Գլան
ուսուլունճա կէլիպ՝ միւմաիլէյհին խանէսինի
թաչլայարագ 4-5 փէնճէրէ ճամլարը գըըմըշ-
լար: Վէ պատուելինին էն քիւչիւք չօճուղու
պուռնտան գօրգարագ խասթալանմըլ տըր:— Ան
տսլ Մարաշը Պրն. Փարթամ Փարթամեան քի
քէնտի հայաթընն պէօյլուք գըմընը, 47 սէնէ-
սինի, Կիլիկիա տարիսէսինտէ իլլէյէն Ամէրի-
գալը միսիօնէրլէրէ իըտմէթ էտէրէք կէչիւրմիշ
օլտուղու միւնասէպէթլէ չօզլարա մալիւմ օ-
լուպ, լաթիֆ թապիւաթըլլա ճիւմլէ քէնտինի
թանըյանլարն մուհապպէթինի ճէլպ էյլէմիշ
իտի, Մայիս 28տէ Պէյրուլթտա վէֆաթ էյլէ-
միշ վէ ճէսէտի Նոր Մարաշա կէօթիւրիւլէրէք
օրատա տէֆն էտիւմիշ տիր:

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Զ Ա Թ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Հայ Աւետ. Գիլիսէլէրին իսթիգալը
Գիթապ ք Մուգատտէսին Պաւ կիւն իսթի-
մալը

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Մամփսոնտան Տէրս

ՎԵՐ. Հ. ԿԵՕՎԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

Կանտինին Օն Թէնպիհլէրի

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

վազաա՞մը, Մասա՞լ մը

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Նէպաթաթ վէ Ինսան

ՓՐՈՖ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Իօւմիւշ Իսի Տիբիլտի, Ղալպ Օլմուշ Իսի

ՊՈԼԻՄԵՐԱԿԱՆ ԿԵՄԻԱ

ՄԻԻԹԷՆԵՎՎԻ

Ֆրանսա Պաշ Կէֆիլի

Այսօր Կոնստանդնուպոլսի Գլխավոր

Մամբրլթէյն հասաթէխանէսինէ Հէտիյէ

Մ. Ամէրիգանը թռչելէ Մասաչւսէ